

Nepriklausoma

Lietuva

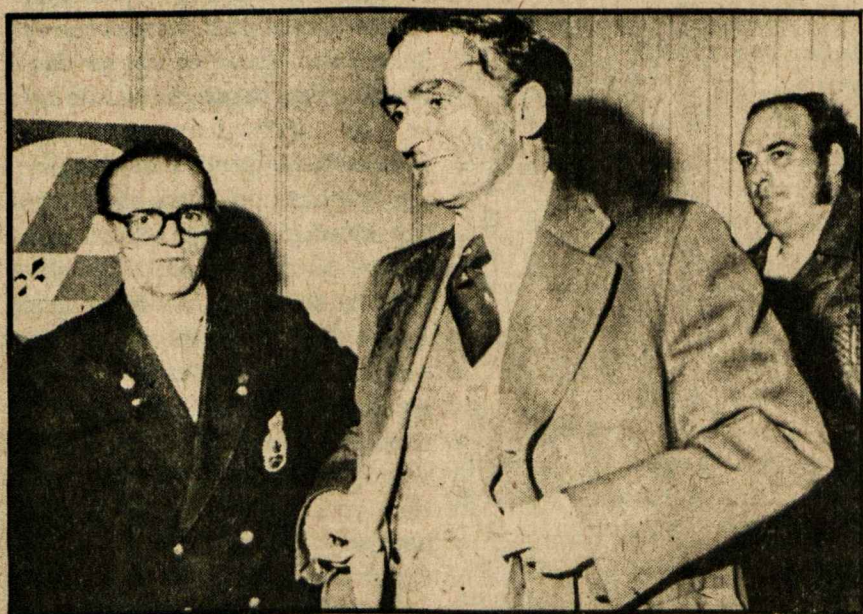
LITHUANIE INDEPENDANTE • INDEPENDENT LITHUANIA

Nr. 17

1979 m. BALANDŽIO - APRIL 25 d.

CANADA - MONTREAL - (Established 1941)

SAVAITINIŲ ĮVYKIŲ APŽVALGA

QUEBEC'O PROVINCIJOS LIBERALŲ PARTIJOS LYDERIS CLAUDE RYAN, KALBASI SU SAVO REMEJAIŠ ARGENTEUIL APYLINKĖJE.

NORI ATSVERTI CLAUDE RYAN POPULIARUMĄ

Lachute, Argenteuil srityje, šiaurę nuo Montrealo, liberalai buvo ilgą laiką populiariausi, ypač dar labiau sustiprėjo, perėmus vadovimą Claude Ryan.

PQ partija, susirūpino savo populiarumu šioje srityje ir parėmimu savo kandidato Charles Roy. Atsilankyti žada net eilė ministrų: finansų, socialiniams reikalams, agrikultūros, turizmo, ekonominio sistemos ir parlamentarinių reformų.

Negalima tvirtinti, kad PQ tingi, ar nežino kaip dirbti.

TIRONIJOS PABAIGA

Tūkstančiai ugandiečių pirmą kartą per 8 metus galėjo balsuoti, nes Tanzanijos trupės apsupo paskutinę tirono Amin apsigynimo vietovę Jinja. Apie 600 jam lojalių karių spiečiasi prie jo. Vazinėdami Mercedes Benz automobiliais, šaudo aplinkinių kaimelių gyventojus.

Specialus britų pasiuntinys iškėlė britų vėliavą virš pasiuntinybės, simbolizuojant pilnų diplomatinį santykių atstatymą po trijų metų.

Dabar, norint atstatyti demokratinę vyriausybę Ugandoje, vykdomi balsavimai.

Anglai ir amerikiečiai įsipareigojo bilijonine parama padėti atstatyti nuniokotą Amin'o režimo ir karo veiksmų Ugandos ekonominį gyvenimą.

Nuverstas diktatorius Idi Amin
Foto: "Time"

BREŽNEV'AS PERRINKTAS

Vienbalsiai (kaip gi galima Sovietų Sąjungoje kitaip?) perrinktas prezidentu Leonid Brežnev'as. Išrinktas 1.500 delegatų. Pats irgi balsavo už save.

Savo pareigų priėmimo kalboje Brežnev'as pabrėžė, kad ir toliau reikia rūpintis remti "išsilaisvinimo judėjimus" užsienyje. Pasižadėjo rūpintis sovietų piliėčių gerbūvio pakėlimu ir toliau.

Nepasakė, kokių būdu tai numato padaryti. Tikriausias būdas - tai spausti okupuotus kraštus, kur žmonės, niekad maisto netrūkė, savo ūkius gerai tvarkė, dabar priversti kombinuoti mėsos, karnių ar net ir pieno puodelį...

APGAVO KURDUS

Khomeini Irano revoliucijos pradžioje pažadėjo kurdų genčiai autonomiją už jo vyriausybės palaikymą. Šachą nuvertus, jis savo pažadą patogiai pamiršo (gal sukalkėjimas veikia?).

Dabar kurdai nepatenkinti ir kelia ginkluotus neramus.

Kita musulmonų frakcija, nepritarianti mirties bausmės buv. šacho pavaldiniams, kaltina Khomeini ir palaiko kurdus.

Iranas dar pavojingai nenurimęs. Išskyla į viešumą, seniai nujaučiamas ir Sovietų KGB išimaisymas ir nerimo didinimas Irano vidaus reikaluose.

Ugandos išlaisvintojas - Tanzanijos prezidentas Julius Nyerere.

BENDRUOMENYBĖS

AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBOS BALŲ VETERANŲ LYGOS INFORMACIJA

SKAIDRĖJA ALTOS IR LIET. BENDRUOMENĖS SANTYKIAI

Amerikos Lietuvių Taryba yra nusistačiusi palaikyti artimus santykius su visomis patriotinėmis organizacijomis, grupėmis ir laisvinimo veiksniais. Balandžio 18 d., Chicagoje, Altos būstinėje, įvyko Amerikos Lietuvių Tarybos V-bos posėdis, kurį pravedė pirm. dr. Kazys Šidlauskas. Visuomeninių Reikalų Komisijos p-kas dr. Leonas Kriaučiūnas painformavo apie planuojamą politinių studijų savaitę ir apie numatomą simpoziumą tema "Lietuvos laisvinimas ateities perspektyvoje".

Toliau visas posėdis buvo skirtas aiškinimui Altos ir Liet. Bendruomenės santykių. Reikalą buvo stengiamasi svarstyti pagrindinai. Buvo pabrėžta, kad Alta nori gero sutarimo su Lietuvių Bendruomene. Priimtas Rochester'io pasitarimuose numatytas nuostatas, kad Alta ir LB, siekdamos laisvinimo veiklos derinimo, pasisako už glaudesnių šių dviejų veiksmų bendradarbiavimą, tarporganizacinę informaciją, darbų koordinaciją ir ateities žygių planavimą. Tam tikslui abiųjų veiksmų valdybos pasikeičia ryšininiais.

Taip pat priimtas nuostatas, kad glaudesniai bendradarbiavimai ir veiklos derinimui numatoma kasmet šaukti Altos ir JAV LB nės atstovų pasitarimus. Nuspręsta, kad Alta artimiausiu laiku sudarys specialią komisiją, kuri aiškins kitus abiejų veiksmų liečiančius klausimus.

Be suminėtųjų posėdyje dalyvavo dr. J. Valaitis, T. Blinstrubas, dr. Vl. Šimaitis, V. Kutkus (atvykęs iš Detroito), kun. A. Stašys, J. Skorubskas, P. Bučas, Gr. Lazauskas, O. Barštektytė, K. P. Dirksis, J. Pakalka, J. Talandis, E. Vilimaitė, Alg. Modestas, I. Blinsturbienė, kun. dr. J. Prunskis.

LIBERALAI KVIEČIA ETNINES GRUPE

Quebec'o Liberalų Partijos Etninių Grupių Komisija kviečia atvykti į Etninių Grupių Simpoziumą tema "Lygiateisiškumas: mitas ar realybė?", gegužės mėn. 5-6 d. d. CEGEP Maisonneuve, 3800 Sherbrooke str. East.

Komisija kviečia įvairius asmenis jame dalyvauti, nes bus diskutuojami svarbūs klausimai: Konstitucija, socialiniai reikalai, ekono-

stojė Konvencijoje, įvykusi kovo 24 d. 1979 m. Lietuvių Salėje 1573 Bloor st. W Toronto mieste, Ont., buvo paskelbtos rezolucijos:

Prėš trisdešimt devynerius metus Sovietų Sąjunga pradėjo savo imperialistinę ekspansiją, praveddami ginkluotą invaziją į Estiją, Latviją ir Lietuvą. Testoginė pasekmė slapto Hitler'io-Stalin'o susitarimo buvo užplūdimas Lietuvos 300.000 Raudonosios Armijos karių birželio mėn. 15 d., 1940 m., ir Estijos bei Latvijos birželio mėn. 17 d., 1940.

Sulaužant visas tarptautines sutartis, iš Baltijos valstybių buvo pagrobta jų nepriklausomybė ir jos paverstos Sovietų Imperijos kolonijomis. Užgnataujimas žmogaus teisų, atėmimas pagrindinių laisvų, ekonominė eksploatacija, rusifikacija, masiniai žudymai ir deportacijos greitai buvo vykdomos viena po kitos.

Baltai, tradiciniai vakarietiškos orientacijos, nepamėtė vilties į nepriklausomybę. II-jo Pasaulinio Karo metu, estų, latvių ir lietuvių ginkluoti dalyntai kovojo aršiai prieš Sovietus iki gegužės 8 dienos, 1945 m. Po to gerų kovos vyko Baltijos kraštuose maždaug iki 1953 m., kai kurtas atvejais net iki 1964 m.

Per šį ilgą, heroiską prėšintį baltų laisvės kovotojai prarado daugumą gy-

vybių - apie 4% visos tautos / pervedant į JAV gyventojų proporciją, atitiktą 8 ml. mtrėn/.

Esame liudintinkai, kad po Antrojo Pasaulinio Karo daugelis koloniatinių imperijų išnyko ir iškilo savarankiškos valstybės. Šiuo metu tik vienintelė Sovietų Sąjunga dar tebėra koloniatinė pajėga 20-ame amžiuje.

Per eilę metų, tačiau, baltai neprarado savo pastryžimo atgauti laisvę. Jie atsiprta prėš savo prėspaudėjus ir neprarado tikėjimo, kad visos koloniatinės imperijos žlunga, iškaltant ir Sovietų Sąjungą.

Per eilę metų baltų laisvės viltis parėmė nuolatinių jų tėvynių aneksijos į Sov. Sąjungą nepripažinimas visų didžiųjų laisvojo pasaulio vyriausybų, didelis skatėtas deklaracijų. Pradedant JAV deklaracija liepos 23 d., 1940 m. iki "House Concurrent Resolution No. 416", vienbalsiai priimta Senate ir Rūmuose 1966 m.

39-aisiais Sovietų okupacijos metais mes - estai, latviai ir lietuviai veteranai pasiliekame ištikimi savo tėvynėms ir kalbame visų pavergtų tautų vardu. Todėl mes, Baltų Veteranai, čia sustrūkė, kovo mėn. 24 d., 1979 m. antrąjį Konvenciją Kanadoje.

SKELBIA ME, kad mūsų žmonės pabrėžtinai atmeta politinę situaciją, sukurta Baltijos valstybėse Sovietų Sąjungos okupacijos.

KALTINAME Sovietų Sąjungą už papildytus ir tebetęsiamus tarptautinius nusikal-

tumus prėš Baltijos valstybės.

REIKALAUJAME, kad Sov. Sąjunga atitrauktų savo kariuomenės, policijos ir administracijos dalinius iš Baltijos valstybių.

ISPAREIGOJAME sustiprinti savo pastangas laisvame pasaulyje, kad baltams būtų grąžintos laisvo apsisprendimo teisės.

ŠAUKIAMĖS į laisvosios žmonijos sąžines suprasti didžiąją neteislingumą, tebedydomą Baltijos tautoms ir paremti mūsų visas pastangas atstatyti laisvę Baltijos valstybėms.

UŽTIKRINAME, kad laisvosios Estijos, Latvijos ir Lietuvos politika orientuota į žmogiskąją progresą, socialinį teisingumą ir tarptautinį bendradarbiavimą, atremtą į savitarpio respektą tautiniam savarankiškumui ir teritoriniam garbingumui.

Baltų Veteranų Lyga Kanadoje

pasirašė:
A. Jurs, Edm. Ozols, S. Jokubaitis
/originalas anglų kalboje/

HAMILTONO M. VALANČIAUS MOKYKLA BAIGIA MOKSLO METUS

Gegužės 12 d. ši lituanis - tinė mokykla baigia šiuos mokslo metus. Iškilmės prasidės 9:30 v. r. Mišiomis AV šventovėje, po to Jaunimo Centro salėje iškilmingas Aktas.

Šiemet mokyklą baigia 85 mokiniai, išleidžia 11 abiturientų.

BALTIEČIŲ KARINIŲ ORGANIZACIJŲ ATSTOVŲ SUVAŽIAVIMAS TORONTE. Iš kairės: A. Jurs, kun. P. Ažubalis, A. Ruzgys (miręs), pulk. parlamento narys J. R. Breithaupt, S. Jokubaitis, pulk. R. A. Stevenson, E. Ozols, M. Tomando, A. Kola ir E. Tori.

Malonus laikraščio skaitytojas!
Neužmirsk savo testamente KANADOS LIETUVIŲ FONDŲ.

Nepriklausoma Lietuva

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už ištikimybę Kanadai!
Pour la libération de la Lituanie! Loyauté au Canada!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

LEIDĖJAS NL SPAUDOS BENDROVĖ.

Visuomeniniams Reikalams vice-pirm. L. Girinis-Norvaiša,
11 Apple Hill Rd., Baie D'Urfe, P.Q. H9X 3G7

Second Class Mail Registration NO. 1952 Return postage guaranteed.
Postage paid at Lachine, P.Q. Published by The Independent Lithuanian
Publishing Co. at 7722 George Street, LaSalle, P.Q. Canada. H8P 1C4.

Metinė prenumerata Kanadoje - \$12.00, visur kitur - \$13.00. Rėmėjo
prenumerata nuo \$18.00. Atskiras numeris 35 ct. Adreso pakeitimas 50 ct.

P.s. Bendradarbių ar korespondentų spausdinamos mintys ne-
būtinai turi atitikti redakcijos nuomonę. Rankraščiai gali
būti trumpinami ir taisomi redakcijos nuožiūra, grąžinami
tik iš anksto susitarus. Už skelbimų turinį redakcija arba
leidykla neatsako.

Redaktorius Pr. Paukštaitis

ADRESAS: 7722 George St. LaSalle, P.Q. H8P 1C4. Tel. (514) 366-6220.

VASARIO 16 GIMNAZIJA LAUKIA MOKINIŲ IŠ AMERIKOS

Šių metų sausio mėnesį su-
ėjo 25 metai, kaip Vasario 16
gimnazija egzistuoja Hut-
tenfelde - Romuvoje. Išleido
ji per tą laiką daugiau kaip
šimtą abiturientų, kurių dau-
gumas baigė aukštąjį mokslą,
vairė, vasaros (9 savaitės)
ne vienas pasiekė profesūros
Vokietijoje ar Amerikoje. Jos
kursuoti po visą Europą ir
nuopelnai emigrantiniame

gyvenime dideli, nors ir e-
same linkę vis paieškoti dė-
mių ir šėšelių vienintelėje
lietuvių gimnazijoje laisva-
jame pasaulyje. O kur jų
mūsų emigracinė veikla nėra?
Ar verta todėl dėl vienos
kitos klaidos, dėl vienokio ar
kitokio priekaišto šiai mo-
kyklai pagailėti į ją siųsti
savo vaikus ir tuo net vesti

ją prie likvidacijos? Nepa-
slaptis, kad paskutiniams de-
šimčia metų jos mokinių skai-
čius nėra didelis, tik apie 70-
60. Ši skaičių būtinai reikia
išlaikyti ir pakelti, jei nori-
m būti vokiečių remiami. Jie
duoda gimnazijai 4/5 vi-
sų reikalingų išlaidų, rei-
kalaudami bent 1/5 lėšų
iš pačių lietuvių. Šie ir au-
koja tiek. Mokinių skaičiaus
problema vis aštrėja: Vokie-
tijoje tėra jau tik mišrios
(vokiškos-lietuviškos) še-
mos, ir tai iš Lietuvos atvy-
kę jau po karo. Senųjų karo
metų tremtinių labai nedaug
bepaliko: vieni jų išmirė,
antri nutauto. Jau keletas
metų gimnazija gali pasiekti
minėtą mokinių skaičių tik

Amerikos lietuvių dėka. Pa-
staruoju metu mokinių iš už-
jūrių esti apie 20. Norėtume,
kad mažiausiai tiek jų būtų
ir ateinančiais 1079 - 80
mokslo metais. Dar geriau,
jei jų padvigubėtų, nes ir
mokytojų ir patalpų užtektų.

Kodėl naudinga ir pras-
minga leisti mokinius į Va-
sario 16 gimnaziją iš Ameri-
kos? Visų pirma mokslo me-
tai, kuriuos mokinius praleis
šioje gimnazijoje, jam bus
įskaityti jo gimnazijoje, grį-
žus į Ameriką. Mat, mūsų
gimnazijoje pagrindinių da-
lykų mokomasi pagal Ameri-
kos "high school" progra-
mas. Mokinius, pavyzdžiui,
čia mokysis anglų k. (dėsto
diplomuota amerikietė mo-
kytoja), Amerikos istorijos,
matematikos ir bent vieno
gamtos mokslo dalyko (bio-
logijos, chemijos, fizikos)

iš amerikietiško vadovėlio.
Be abejo, šalia to jis turės
sistemingai mokytis lietuvių
k. ir literatūros. Lietuvos
istorijos, turės specialią
mokytoją vokiečių kalbai. Net
ir rusų kalba yra jos norin-
tiems dėstoma, taip pat ir
pranzūzų k. Privaloma ir ti-
kyba, dailė, kūno kultūra,
mažiesiems mokiniams dar-
beliai.

Ar yra kur geresnė proga
jaunuoliui pažinti Europos
kultūrą, jos gyventojus ir
gyvenimo būdą, kaip besimo-
2 psi.

Net ir didžiausi skeptikai
jau liovėsi abejoti, jog lietu-
vių kalbos gimnazijoje galima
išmokyti daugiau nei šeštadie-
nio mokyklose Amerikoje.
Aukštesnųjų klasių mokiniai
čia turės gal vienintelę savo
gyvenime progą ištisai per-
skaityti lietuvių klasikų ir
jaunesniuosius autorius.

Gimnazijos bendrąjį iš-
dalytes veda amerikiečių auk-
lėtojai, jame stengiamasi su-
daryti gerą pedagoginę at-
mosferą. Berniukų bendra-
bučio krizė, kurį laiką netu-
rint vedėjo, nugalėta: jam
vadovauja jaunas pedagogas.
Už mokslą ir pragyvenimą
(maistą ir kambarį) per me-
tus reikia mokėti DM. 2,640 -
šiuo metu 1 doleris yra
maždaug DM. 1.75.

Brangūs Tėveliai, pasinau-
dokit nepaprasta proga. Jūsų
sūnui ar dukrai geriau išmok-
ti lietuviškai, pamatyti Europą,
pažinti jos kultūrą! Tuo pačiu
neleisti užgesti vienintelei
laisvajame pasaulyje lietu-
viškai gimnazijai, kuri ugdo
ir mokalina jaunimą ateities
Lietuvai.

Mokslas prasideda š. m.
rugsėjo 3, į bendrąjį reikia
atlekti rugsėjo 2 (paprastai
skrendama iki Frankfurto ar
ba Luxembourg). Smulkesnių
informacijų duoda: - Litau-
isches Gymnasium, 6840
Lampertheim - Huttenfeld,
West Germany ir O. Zails-
kienė, 1934 S. 48th Ct., Cicero
Ill., 60650, tel.: 6527066.

V. Natkevičius,
Direktorius

Tėvas Alf. Bernatonis, OFM
Gimnazijos kuratorijos pirm.

IR GERAI, IR BLOGAI... nuomonės, laišškai, atgarsiai

REMKIME KOVOJANČIUS UŽ LAISVĘ

Toronto Lietuvių Namų
narys savo straipsnyje "Kal-
ba, bet neveikia" NL 15 nr.,
labai gražiai aprašė blogą
mūsų tarpe įstigėjusį pap-
rotį: daug kalbėti, o mažai
veikti.

Mano čia, kad šandien jau
yra atėjęs laikas šio pūkto
papročio visam laikui atsi-
pranzūzų k. Privaloma ir ti-
kyba, dailė, kūno kultūra,
mažiesiems mokiniams dar-
beliai.

Ar yra kur geresnė proga
jaunuoliui pažinti Europos
kultūrą, jos gyventojus ir
gyvenimo būdą, kaip besimo-
2 psi.

ŠAULIŲ AIDAS

Globoja L.Š.S.T. Vilniaus Šaulių Rinktinė Kanadoje - 1500 De Seve Ave., Montreal, P.Q.

LEIDINIO FONDAS

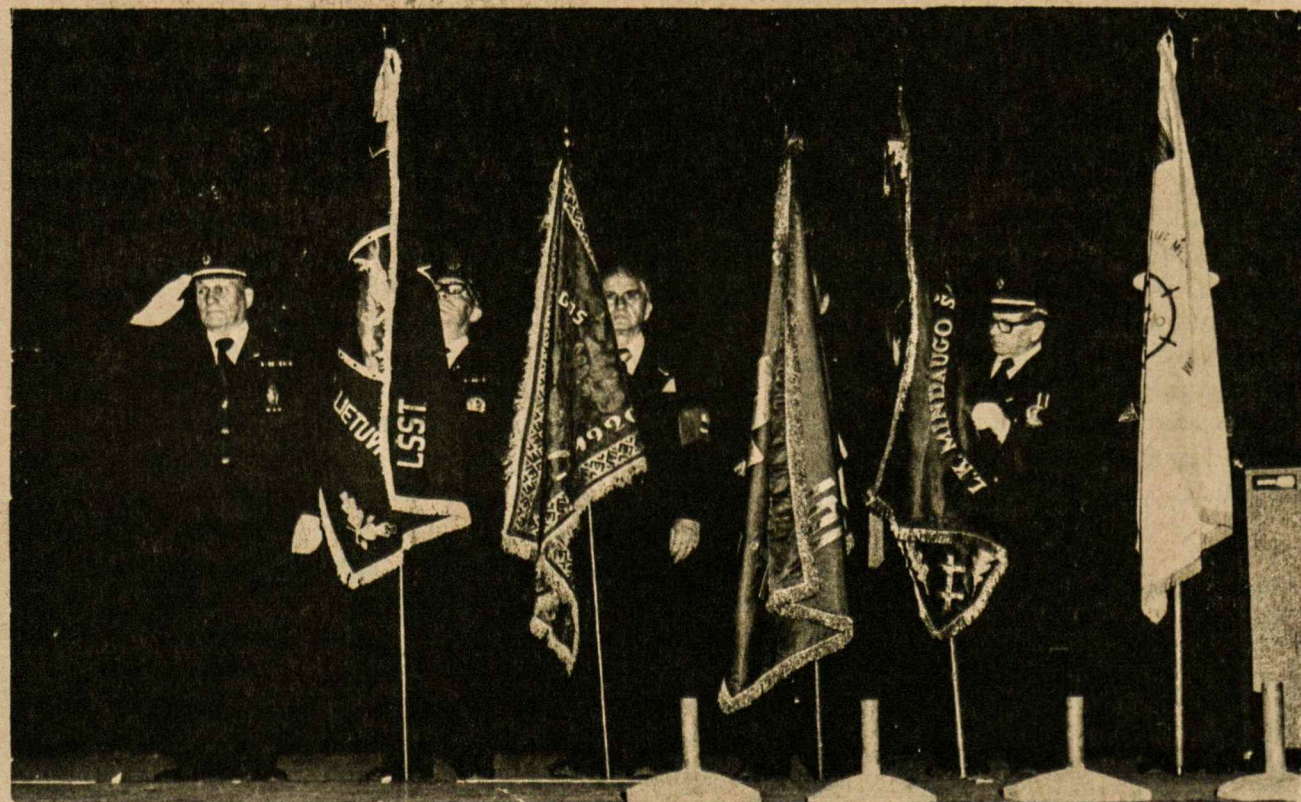
Vilniaus Šaulių Rinktinės
Valdyba, užsimodama pagal
sąlygas tinkamai atžymėti
šios trigubos sukakties Lie-
tuvos Šaulių S-gos Tremtyje
metus, pasirinko nelengvą,
bet ateičiai svarbų ir reikš-
mingą darbą: leidinio-knygos
išleidimą. Jame būtų ap-
jungta visų Kanadoje esan-
čių dalinių veikla nuo jų iš-
kūrimo prieš 25 metus, die-
nų.

Ne tik tai šaulių tarpe, bet
ir visuomenėje bei lietuviš-
kose organizacijose ši min-
tis randa malonų pritarmą.

Į atidarytą Leidinio Fondą
be ankščiau aukojusių, finan-
sinę paramą suteikė šios or-
ganizacijos ir asmenys: K.
L.B-ės Montrealio A-kė - 100
dol., Toronto Lietu-
vių Kredito Unija Parama-
100 dol., Vilniaus Krašto
Lietuvių S-gos Kanados
Krašto V-ba - 100 dol., ir
pridėta laiške Valdybos
pirm. Stepas Varanka pa-
brėžia:

"Kanados vilniečiai, įver-
tindami Šaulių Sąjungos ne-
pamainomą veiklą savo tau-
tai nepriklausomoje tėvynė-
je ir savo kraštui išver-
mingos kovos tęsimą išeivi-
joje laisvos, nepriklausomos
Lietuvos labui, pagerbdami
šaulių kilnius tikslus, prisi-
dedame su 100 dol., prie Jū-
sų ruošiamo veikalo išleidimo.

Lietuva be šaulių, tai kaip
Nemunas be vandens. Linki-
me Jums išvermės Jūsų
darbuose".

VĖLIAVOS VASARIO 16-sios MINEJIME MONTREALYJE. Iš dešinės: Jūrų š.k. "Neringos", L.K.Mindaugo š. kuopos,
L.K.V. Ramovėnų, Lietuvos kariuomenės kūrėjų-savanorių Montrealio Skyriaus, Vilniaus Šaulių Rinktinės Kanadoje ir
L.K.Mindaugo š.k.p. pirm. Ig. Petrauskas.

Buvęs ilgametis Nidos

Klubo Valdybos pirm-kas,
šiuo metu einas L.K. Min-
daugo Šaulių Kuopos V-bos
p-ko pareigas, Rinktinės V-
bos išdininkas Augustinas
Mylė ir aktyvi šaulė O. My-
lienė - 50 dol. Veiklūs Nerin-
gos Jūrų Šaulių Kuopos na-
riai L. ir G. Balaišiai - 25
dol., Lietuvių Karių Vetera-
nų Ramovė, Montrealio sky-
rius - 25 dol. Aktyvus Mont-
realio lietuvių bendruomenės
narys - ramovėnas A.
Matusevičius - 25 dol., Lon-
dono, Ont. Lietuvių Šiluvos
parapijos kleb. J. Staškevi-
čius - 25 dol.

Spaudos B-vės "Neprik-
lausoma Lietuva" ir dabar-
tinis Nidos Klubo Valdy-
bų pirm-kas J. Petrulis - 25
dol., L.K. Mindaugo Šaulių
Kuopos V-bos narys - Kuopos
Vėliavininkas M. Grinkus ir
M. Grinkuvienė, aktyvi šaulė
ir nepamainoma įvairių pa-
rengimų talkininkė, šv. Onos
D-jos sekretorė - 25 dol.

Daugelio lietuviškųjų rei-
kalų rėmėjas savo kūriniams,
visuomenininkas, L.K. Min-
daugo Š.K-os Revizijos K-
jos pirm. dailininkas Alf.
Vazalinskas ir nepamaino-
mas šaulių ir kitų renginių
baro tvarkytojas J. Babraus-
kas - po 10 dol.

Visiems atsiliepiusiems ir
prisidėjusiems prie Leidi-
nio išleidimo, Rinktinės Val-
dybos vardu nuoširdžiai dė-
koju. Laukiama ir daugiau
galinčių šį kilnų šaulių dar-
bą paremti.

J. Šiaučiulis

V. Š. Rinktinės Pirmininkas

L.K. MINDAUGO ŠAULIŲ KUOPOS KULTŪRINĖ VAKARONĖ

Kuopos Valdybos iniciaty-
va kovo mėn. 4 d. Aušros
Vartų salėje įvyko Kuopos
literatūrinė-kultūrinė vaka-
ronė, kurioje savo kūryba tu-
rėjo progos pasirodyti šie
Kuopos šauliai: Pr. Dikaitis
per du atvejus paskaitė ke-
lis patriotinio pobūdžio ei-
lėraščius.

Pr. Tekutienė jau nepirmą
kartą įvairiomis progomis
pasirodanti, jautriai perdavė
savo tėvynės meile alsuo -
jančius kūrinius.

J. Šiaučiulis pirmą kartą
viešai pasirodė su poezija ir
proza, bei ištraukomis iš
ruošiamų atsiminimų. Aug.
Mylė vykusiai perdavė savo
pergyvenimus iš karo me-
to vesto dienoraščio. Su di-
deliu įdomumu buvo prisi-
minta Kuopos kelių metų
veikla iš Ig. Petrausko turi-
mų skaidrių rinkinio, pro-
žektorių šviesoje.

Malonu buvo prisiminti ir
užgirsti garsai iš juostos
prieš 11 metų, Kuopos scenos
mėgėjų statyto montažo Su-
batvakario dainas, monolo-
gus bei tautinių šokių garsus
ir atsiminti tuos, kurių šiuo
metu jau nebėra Kuopos gy-
vųjų narių tarpe.

Visa programa susirinku-
sių buvo nuoširdžiai ir ma-
loniai priimta.

Po vakarienės sekė skani
M. Kasperavičienės ir jos
talkininkių puikiai paruošta
vakarienė - kavutė, o nuo ar-
tėjančio pavasario oro at-
mainų ir ligų apsisaugoti

buvo ir stipresnės. Susida-
riusiom išlaidom padengti
buvo praversta nors ir nedi-
delė, bet gerų laimėjimų lo-
terija.

Vakaronės proga, šaulių
iniciatyva Chicagoje stato-
mam Romo Kalantos pa-
minklui buvo surinkta virš
100 dol. aukų.

Be mindaugėnų, vakaronė-
je gausiai dalyvavo broliai ir
sesės Neringos Kuopos šau-
liai bei šaulių rėmėjai ir
nešauliai. Vakaronę atidarė
ir padėkos žodį tarė Kuopos
V-bos pirm. pareigas ei-
nans vicep. Aug. Mylė. Kultū-
rinę vakaronės programą
pravedė šias eilutes rašan-
tis

J. Šiaučiulis

NERINGOS JŪRŲ ŠAULIŲ KUOPOS JUOZAPINĖS

Sekmadienį, kovo 18 d.,
Aušros Vartų parapijos sa-
lėje, kaip ir kas metai ne-
ringiečiai surengė jau tra-
dicija virtusias Juozapines.
Susirinko gražus būrys da-
lyvių. Jų tarpe šeši Juozai
ir viena Juzė, kuriems, pak-
vietus prie garbės stalo, bu-
vo prisegta po gyvą kvepian-
čią raudoną rožę. Centrinis
Juozų Juozas buvo Tėv.

Aranasuskas S.J., Neringos
Jūrų Šaulių Kuopos garbės
šaulys, kurį sveikino: šv.
Onos D-jos vardu A. Ūsienė,
K.L. Katalikų Moterų D-jos
vardu D. Staškevičienė, Ni-
dos ir L.K. Mindaugo Šaulių
Kuopos vardu A. Mylė, Vil-
niaus Šaulių Rinktinės Ka-
nadoje vardu pirm. J. Šiau-
čiulis ir AV parapijos kleb.
Tėv. J. Kubilius, S.J.

Visų Juozų, Juzės vardu
padėkos žodį tarė Tėv. J.
Aranasuskas.

Programą atliko Pegasus
ir Trimito orkestrai. Visi
dalyviai buvo pavašinti se-
sių neringiečių skaniai pa-
ruostomis vaisėmis.

Visą vardinių programą
sklandžiai pravedė Neringos
Jūrų Šaulių Kuopos V-bos
pirmininkas Br. Kirstukas.

J. Š.

VLADO PŪTVIO ŠAULIŲ KUOPOS SUSIRINKIMAS

Įvyko vasario mėn. 25 d.
Toronto Lietuvių Namuose.
Metinį visuotinį susirinkimą
atidarė Kuopos V-bos p-kas
S. Jokūbaitis vėliavos įneši-
mu.

Susirinkime dalyvavo
Kuopos išteigėja Eugenija
Klupšienė, kuriai sesės M.
Jokūbaitienė ir J. Pečiulienė
prisegė gėlę ir šaulių žy-
menį. Atsidėkodama ji tarė
patriotinį žodį.

Vlado Pūtvio mirties su-
kakties pagerbimui V. Bačė-
nas apibūdino jo biografiją
ir mintis, A. Pajaujienė Vl.
Pūtvio garbei paskaitė savo
sukurtą poemą, už kurią su-
sirinkusieji nuoširdžiai pap-

Mano gultu ištiktintmu,
"Speak Up" turtme išvystyti
daug didesnį ir efektingesnį
laikraštį kovai už tautą lais-
vę. Tai nėra vieno žmogaus
darbas, bet visų laisvę my-
linčių tautiečių pareiga ir
rūpestis.

Tikrai daugelto žmonių
širdyse ne vien lietuvių būtų
didelė šventė, matant "Speak
Up" pasipuošusį geresnėmis
techniškomis iliustracijomis,
spalvomis ir bent 200.000
tiražu. Tuomet mes, lietu-
viai, nebūtume daugiau
plepalai, o tikrai kartai, ko-
vojantys už pavergtos mūsų
tėvynės ir visų pavergtų tau-
tų laisvę.

Todėl visi kaip vienas, vi-
sats galimats būdats bei iš-
galėmės, remkime "Speak Up"

G. Urbono adresas:
Box 272 St. "B", Toronto,
Ont., M5T 2W2.

Šia proga siunčiu 20 dol.
"Speak Up" parėmimui. Taip
pat esu suradęs keletą naujų
prenumeratorių.

Čia pat noriu pasiūlyt tokį
"fantastišką" planą, kuris,
mano nuomone, yra labai
paprastas ir nesunkiai įgy-
vendinamas, būtent per ge-
tužės mėnesį visoje Kana-
doje ir Amerikoje surasti
500 naujų prenumeratorių,
kas įgalintų pagerinti laik-
raštį.

Būkime nuoširdūs ir jaut-
rūs mūsų laisvės reikalui,
ir visais būdais remkime
kovojančius už laisvę!

Pr. Juodkojis,
Montreal - LaSalle, P.O.

Z. Pulianauskas

Federaliniai rinkimai bus gegužės 22 dieną. Pagal Gallup'o Instituto paskutinius apklausinėjimus, liberalai ir konservatoriai "svėrė" maždaug po lygiai, 50:50 santykiu, arba tikrumoje, konservatoriai buvo vienu svaru sunkesni - 40:39. Tačiau pagal Kanados viešo stenos nuomonės institutą, liberalai truputį pasunkėjo 42:37 santykiu.

Liberalai stipriausiai laukia Quebec'o provincijoje, kitur - pirmąja konservatoriai. Viešųjų institutų davinta nevisada atitinka rinkėjų nuotakoms. Taip, kad ir ši kartą partijų svorį nustatys rinkėjų rinkimų dieną. Aple naujuosius demokratų netenka daug kalbėti, nes jie vistiek krašto valdymo stenos vletos nelaimės. Jie tik gali padidinti savo narių skaičių parlamente, padedant štai metams darbininkų sąjūdžiui.

Trudeau ir jo partijos kolegų vadovavimo metu krašte padidėjo infliacija, stipriai pradėjo kilti įvairių prekių, o ypač mitybos gamtinių kailių. Padaugėjo bedarbių, smuko krašto valiutos vertė. Po dešimties valdymo metų, krašto ekonomika nuriedėjo į pakalnę, išskyrus didžiulius verslus.

Oficialūs krašto duomenys sako, kad 1983 rinkiminių metais infliacija siekė tik 4%, o dabar - virš 9%. Tada, bedarbių skaičius buvęs 375 tūkstančiai, o dabar - vienas milijonas teškančių darbo. Matų prekybos deficitas buvęs tik 97 ml. dolerių, o dabar - 11 milijonų.

Krašto valdai stabilizuoti išleistas milijardais sumos mažai ką žadėjo. Įvesta laikina kainų ir atlygų kontrolė buvo neefektinga: kainos ir atlygiai vistiek kilo, tik kiek lėtesniu tempu. Todėl opozicijos partijos, gal ir ne bereikalo kaltina liberalų vyriausybę už nesugebėjimą ir nepakankamą priemonių panaudojimą blogėjančiam krašto ūkiui pataisyti. Ypač per daug neapdairus žaidimas vyko su nuolatiniu ūdarbių ir ryšyje su tuo, vletos gamtinių kailių kėlimu.

Kanados eksportuojamų gamtinių kailių nuolat kylančią, mažėjančią konkurenciją su užsienietimis. Dėl to krašte kėlė kurtų gamtinių eksportas mažėjo ar visai sustojo. Čia daugiausiai nukentėjo tekstilės pramonė.

lojo. Ji prieš keletą metų atvykusi iš Suvalkų Trikampio, gyvai reiškiasi šaulių Kuopos veikloje.

Iš pranešimų paaiškėjo, kad darbščios Valdybos dėka, atliktą daug darbų.

Susirinkimą sklandžiai pravedė J. Jankaitis, jis pirmininkavo, ir St. Dargis sekretoriavo.

Kiek ilgiau buvo sustota ties Kuopos p-ko rinkimo, pradžioje St. Jokūbačiui atsisakius kandidatuoti. Nesant kitų kandidatų, po ilgesnių pasisakymų sutiko dar vienai kadencijai pasilikti. Kartu sutiko likti ir buvusioji Valdyba, Kontrolės Komisija bei Garbės Teismas.

Šiais metais Kuopa švęs savo 25 metų įsisteigimo sukaktį, kuri yra numatyta rugsėjo 29 dieną.

Susirinkimas priėmė nutarimą įamžinti Romą Kalantą ir jo garbei padaryti paminklinę lentą.

J. Šarapnickas

Jos dalį ir kitų poreikių gamybą krašto pramonininkai įkūrė kraštuose, kur darbo jėga buvo daug pigesnė. Audinių ir geležies išdirbtinai parduotuvėse lengvai užtinami su užrašais Made in Japan, Korea, Taiwan, Romania ir dar kitur.

1968 m. kalbose Trudeau daug kartų akcentavo: "just society". Tai reiškė teisingos, sąžiningos visuomenės sukūrimą. Pradėdamas tretįjį krašto valdymo terminą, jis pats pasidarė "unjust", panaikindamas mirties bausmę nusikaltėliams už nužudymą policininko ir kalėjimo prižiūrėtojo Trudeau gerai žinojo, kad apklaustųjų piliečių 80% pasisakė už mirties bausmės palikimą. Jis taip pat žinojo, kad jo kolegų liberalų kandidatų į parlamentą dauguma savo rinkiminėse apylinkėse balsuotojams buvo pažadėję remti mirties bausmės palikimą. Tačiau po rinkimų, balsavimo dieną parlamente, visi pasisakė už kalbamos bausmės panaikinimą. Duotas žodis rinkėjams buvo sulaužytas jų vado nurodymu. Parlamente opozicijai sukėlus aštrius debatus šiuo reikalu, Trudeau pasiteisino sakdamas, kad valstybė neturinti teisės žudyti savo piliečių. Liberalams turint balsų daugumą parlamente, prisidėjus mažam skaičiui tik konservatorių, taip ir liko minėta bausmė panaikinta.

Rinkiminėje platformoje Trudeau pirmąja tema laikė krašto vienybę ir ekonominį reikalą. Kažin, ar

ROMO VAŠTOKO FONDO KOMITETO ATSIŠAUKIMAS

Dr. Romas Vaštoka yra išrinktas Kanados liberalų partijos kandidatu Hastings-Frontenac rinkiminėje apylinkėje į Kanados parlamentą, kurio rinkimai įvyks gegužės 22 d. Jis yra žinomas kaip aktyvus visuomenininkas ir kultūrininkas ne tik Toronto lietuvių bendruomenės veikloje, bet ir plačiai žinomas kanadiečių rinkiminėje apylinkėje, kurioje jis turi daug draugų, rėmėjų ir šalininkų.

Dr. R. Vaštoka rinkiminei kampanijai paremti ir jį išrinkti kaip pirmą lietuvi atstovą į Kanados parlamentą, yra sudarytas lietuvių koordinacinis komitetas Toronto, kuris šiuo atsišaukimu kreipiasi į Kanados lietuvių ir prašo pinigines paramas. Komitetas yra išpareigojęs surinkti nemažiau \$ 5000 ir šiuo skelbiamą rinkiminių vaizų sekančiomis sąlygomis:

1. Kiekvienas rėmėjas-aukotojas už įmokėtą įnašą į fondą po rinkimų gaus oficialų pakvitavimą, pagal kurį atsiškaitant pajamų mokesčius turės teisę atsiškaityti iš sumokėtų mokesčių nuolaidą iki \$500 -Federal Political Contribution Tax Credit/ 75% įnašų sumos iki \$100, 5/ \$75 plus 50% už įnašą nuo \$101 iki \$550, o \$300 plus 33 1/3% už įnašą nuo \$551 iki \$1150. Pavyzdžiui, įmokėjusieji į fondą \$100 atgaus \$75 ir tik \$25 bus rinkiminė auksa.
2. Įnašai į fondą priimami asmeniškai arba paštu lietuvių kredito fondo vardu: a/ Toronto Lietuvių Kredito Koop. PARMA, stos Nr. 6150 b/ Toronto Priskeliamo Parapijos Kred. Koop., a-tos Nr. 4022 c/ Hamiltono Lietuvių Kredito Koop. TALKA, a-tos Nr. 3120
3. Iš kitų apylinkių įnašų į fondą žekius ir informacijų reikalais laiškus siųsti komiteto kasininkui šiuo adresu: J. Varanavičius, 555 Willard Ave., Toronto, Ont. M6S 3S1
4. Žekius reikia išrašyti "Romo Vaštoko Fondas" vardu ir pridėti laiškelį, nurodant pilną vardą, pavardę ir tikslų adresą, kuriuo bus atsiųstas oficialus pakvitavimas dėl mokesčių. Mokantieji asmeniškai į fondo sąskaitą kreditu kooperatyvose, adresu išrašo deponitų lapelyje. Neaiškūs ir netikslūs adresai gali sutrukdyti pakvitavimo išsiuntimą.
5. Fondo rėmėjų pavardės ir jų įnašai bus paskelbti spaudoje.

Šios rinkiminių informacijų reikalais kreiptis į sekančius Toronto gyvenančius komiteto narius: dr. J. Čuplinskiene-tel. 533-7425, K. Mangilcas-tel. 421-2559, V. Kulnys-tel. 769-1266, J. Varanavičius-tel. 763-3957.

Fondo komitetas širdingai prašo Kanados lietuvių savo įnašais išjungti į šią rinkiminę akciją ir išrinkti PIRMA LIETUVI atstovą į Kanados parlamentą.

Prašome nederli, nes rinkiminė kampanija jau vyksta ir šiuo metu yra labai reikalingas finansinis parama.

Toronto, 1979 m. kovo m. 30 d.

ROMO VAŠTOKO FONDO KOMITETAS

jam užteks laiko viską išsamiai išnagrinėti ir gintis, žinant, kad visa opozicija išvystys smarkų puolimą dėl krašto ekonomijos, ši klausimą statydami pirmąjį vieton.

Vienybė yra labai svarbus reikalas ir sena tema. Nesutarimas tarp federalinės ir provincijų vyriausybių atsirado atėjus valdžion Pierre Trudeau, betgi tautinė krašto nesantaika jau reiškėsi dar gerokai prieš jam ateinant

valdžion. Ji paaštrėjo ir iš kilo į paviršių Quebec'e atsiradus Partii Quebecois, su vadu Rene Levesque.

Prie šios partijos iškiliu mo prisidėjo Kanadoje iškūrę Anglijos anglosaksai, užėmę krašto šilčiausius postus. Net čiagimiai prancūzai buvo jų laikomi antros klasės piliečiais ir vado vaujamų vietų teturėjo apie 2%.

Laimėjimui užtikrinti, Joe Clark išėjo su nauju pažadu, kad perkant namą,

AR VYRAS GALI NUSKRIAUSTI ŽMONĄ?

Iš šalies žvelgiant, šie te- tojų ir lietuviškosios mažuma lyg ir būtų mažiausiai mos, rasi daug kur daviniai, aktualiai lietuviškai visuo- išvados ar gretinimai, kamenei. Taip, jei į ją žvelg- žin, ar būtų žymiai skirtingi sime užmerktomis akimis ar nuo bendrųjų kriterijų.

net ir nenoru matyti ne visai Aišku, netiesioginio ryšio malonią, bet vis dėlto, pa- su lietuviškųjų šeimų patva- kankamai realią padėtį. Tai rumu ir gyvenimu (tegu ir vis gyvenamosios aplinkos visai nedaug) turi ir neper- veikimo į mus visus rezul- seniausiais Oregon valstijoje tatau, tiesa, itin negatyvūs, pasibaigęs teismo procesas, negražūs ir, tarkime, ža- kurio metu vyras buvo kalti- lingi lietuviškosios šeimos namas savo žmonos išprie- išsilaikymui, tradicijoms ir vartavimu. Apie tai rašė, ateičiai. Gaila, bet privatus galima sakyti, visa didžioji stebėjimai (gera būtų turėti oficialią statistiką, bet to- kios veiklos nėra), rodo, kad bendrieji šeimas griaužian- tieji ir skaldantieji veiksniai visai rimtai yra pažeidę ir mūsų pačių šeimas. Žodžiu, jei kas vestų bendrąsias iš- vestines tarp vietinių gyven- sensacijų...

skolos dalį bus leista nura- šyti pildant pajamų mokes- čius. Toks pažadas rinkė- jams, liberalams pasirodė labai patraukliu ir jiems net pavojingu. Todėl Trudeau vietoje vieno pažado nori pa- tiekti net keturis ir tuo Clark'ą paguldėti ant menčių

Patirta, kad liberalų są- raše į parlamentą kandida- tuoja ir lietuvis prof. dr. Ro- mas Vaštoka. Tai labai maloni žinia. Turime jį remti visomis išgalėmis. Jam linkime gražios sėkmės.

Kas laimės rinkimus? Kaip sakoma - pagyvensim, pamatysim. Tačiau nebus labai nuostabu, jei vėl pa- matysime atgal grįžusį Pierre Trudeau.

Ir taip, ir ne. Paviršiuje žvelgiant, tikriausia, bus tie- sa, kad tokius klausimus ven- giame viešai kelti, nagrinėti, lyg tai būtų ne kokia žmogiš- kosios prigimties problema, o reikalas teliečias tik Mė- nullo ir Marso paviršių. Ta- čiau, kad ir praėjusių šven- čių laikotarpiu teko daug kur svečiuotis, su daug kuo kal- bėtis, diskutuoti, pasikeisti nuomonėmis ir įsitikinimais ir, tikėsite ar ne, ar tik ne visų tų pokalbių metu, tarp kitų svarstybų, visada buvo prisiminta toji Oregono byla ir visu rimtumu svarstyto- viešumai žinomos detalės, kartu vienam kitam prisime- nant ar lyginant savosios ap- linkos tautiečių gyvenimo visokiausius prajovus. Iš to kaip tik ir paaiškėjo, kad ir mūsų pačių tarpe egzistuoja problemos, stebėtinai pana- šios į taip vadinamus, ame- rikinio ar kanadinio gyveni- mo reiškinius. Jei, papras- tai, apie tai tylime, tai jokių būdu nereiškia, kad lietuviai būtume tikrai šviečiančia ir ryškiai žibančia išimtimi žmogiškųjų problemų tikrai sudėtingame komplekse. Juk puikiai žinome, kiek, kur ir kada kas persiskyrė, kodėl, kartais ne vien tik savojoje kolonijoje, bet pas artimes- nius ar tolimesnius kaimy- nus. Žinome atvejus jaunų porų nesutarimą, skyrybas, žinome tą patį ir apie vyres- niuosius. Girdime apie lietu- viškas poras lankančias ve- dybino gyvenimo patarimų biurų, toms temomis besi- tariančius su dviasišiais, gydytojais ar, eventualiai, ir su advokatais. Vadinas, reikalas yra gyvas, aktua- lus ir negęstantis, nors ir daromos nemažos pastangos visa tai pakišti po (kartu su dulkėmis) lietuvišku kilimė- liu, kad tik kas neišgirstų, nepamatytų ir nepagalvotų, kad mūsų tarpe yra kitaip, negu priimtoje normoje te- begyvuojantis įsitikinimas, kad kūdikiai ir toliau yra gandrų nešami... Tai vis to palaiminto ar lyg tikro pado- rumo aureolės išsaugojimui. Kaip gi kitaip galėtų būti? Tokiai situacijai klestint, ar reikia dar stebėtis, kad kai kurie Alanto, Jankaus, Al- mēno ar Mero kūriniai ap- šaukiami nepadoriais, beveik pornografija alsuojančiais. Gal ir nuoširdūs yra mūsų moralinės drausmės sargy- biniai, bet jų pastangos kar- tais gali atnešti ir priešingus rezultatus, vis naiviai tebe- tikint ir galvojant, kad lietu- viai sudaryti iš visai kitokios cheminės ir fizinės sintezės, negu kitų tautų žmonės.

3 psl.

Quebec'o vyriausybė aprobavo potvarkį Nr. 9, kuris užtikrina invalidų teises ir įpareigoja pavienius gyventojus, darbdavius, rinktuosius atstovus - prisidėti prie šio patvarkymo įgyvendinimo.

Asmuo invalidas, ypač vaikas, turi turėti galimybių išsivystyti pagal įsijungimo laipsnį į savo aplinką: šeimą, kaimynystę, mokyklą.

Suaugusiems invalidams pirma kliūtis yra dažnai sutinkamas darbdavių ir net tarnautojų negatyvus į juos atsišėlimas.

Potvarkis Nr. 9 siekia pašalinti kliūtis invalidams įsijungti į visus kasdieninio gyvenimo aspektus.

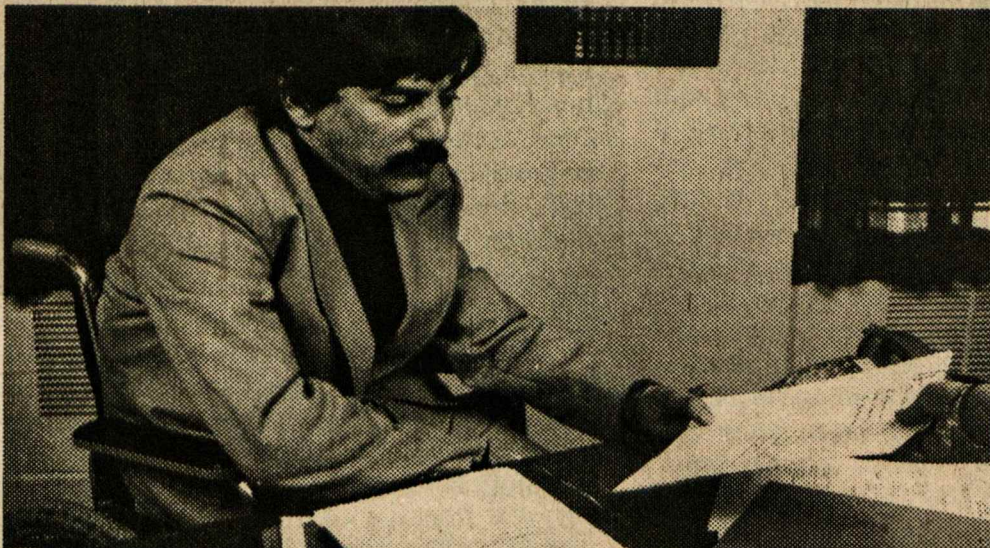
Šitas patvarkymas, be kito ko, rūpinasi viešo transporto pritaikymu,

galimybę lankyti viešas įstaigas (mokyklas, prekybos institucijas, laisvalaikio centrus ir t.t.), teise į atlyginamą darbą, profesiniu ir socialiniu įsijungimu, mokslo ir darbo praktika, įstaigų patarnavimu, savivaldybių, darbdavių, vyriausybės ir visos bendruomenės dalyvavimu.

Normalus gyvenimas visiems - įmanomas. Pagalvokime apie tai!

Ministère des Affaires sociales
Office des personnes handicapées
du Québec

Normalus gyvenimas visiems - įmanomas.

RIKLAUSOMA LIETUVA

MASKVOS KARAS PRIEŠ LKB KRONIKĄ

(Omahos Universiteto prof. dr. Vytautas Vardys rašo žurnale "LAISVĖ")

1972 metų pabaigoje pasidarė. Kad 1970-ųjų dekados pradžios tautinis ir kultūrinis bruožas, 1972 m. gegužės vidury pasiekęs Kauno "sukilimo" proporcią, Katalikų Bažnyčiai išėjo į tiesioginę naudą. Sovietai paprastai vengia totalinės konfrontacijos. Išaukšta atgimusių Lietuvos tautiško jėgų, Maskva padarė nuolaidų religijai, kad laimėtų laiko susidorojimui su tautišku. Taip bent šiuo laiku susikėlė lietuvių bei katalikybės istoriniai vaidmenys. Jei 19 a. pabaigoje, gindama Kražių bažnyčią, Lietuvos liaudis sustiprino tautinį judėjimą, tautinės Kauno demonstracijos palengvino spaudimą į Bažnyčią. Sovietinė valdžia nuolaidų padarė ne jaunimo reikalavimams "laisvės Lietuvai", kuriuos Romas Kalanta ir jo draugai buvo išgarsinę Kaune, bet daug mažiau girdimam šūkiui "laisvės religijai".

Šios nuolaidos buvo laikinos ir ne visos išliko ilgesnį laiką. Valdžia, nors nebetampė kunigų į teismus už katekizmo mokymą kaip anksčiau (dabar buvo naudojamas administracinės pabaudos), įgaliojimų religijos reikalams seną saugumietį Justą Rugienį pakeitė jaunu ir labiau diplomatisku Kazimieru Tumėnu, nors davė leidimus dekanatų konferencijoms bei išleido porą religinio pobūdžio knygų, tačiau kaip ir anksčiau stengėsi nutildyti Lietuvos katalikų ir visos Lietuvos balsą, kuriuo per labai trumpą laiką patapo Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronika.

Taktika po Kauno įvykių

Tad, viena ranka ištiesdama taikos alyvos šakelę, antra ranka Maskva ėmėsi politinių ir policinių priemonių Kronikai sunaikinti. Tokios dvigubos taktikos laikėsi ir įgaliojtinis Tumėnas. 1973 m. gegužės 8-tą jis prižadėjo pagalbos seniai trukdomo katekizmo išleidimui ir devocionalių gamybų, bet už tai iš vyskupų pareikalavo pasmerkti Kroniką. Tuo metu Tumėnas savo rankose turėjo jau penktą žurnalo numerį, už kurį jis grąsino, kas nors turėsias gerai užmokėti, jei žurnalas nesustosis ejęs. Tačiau nei vyskupas nei dekanai jo reikalavimo nepildė. Atsisakė tai padaryti ir senelis vyskupas Juozapas Matulaitis-Labukas, Sibiro iškankintas, policijos įbaugintas ir nusivylęs Vakarų valstybių politika sovietų atžvilgiu.

Hierarchams atsisakius, valdžia ėmė organizuoti "pogrindinę opiją" tokiame pasmerkimui išgaunai. Vyskupai, net Vakaruose, ėmė gauti anonimių laiškus, kuriuose nežinomi autoriai (vienas toks laiškas buvo pasirašytas "grupės Vilkiškio kunigų") įtikinėjo, kad Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronika daranti Bažnyčiai didelę žalą. 1972 lapkričio 22 d. įgaliojtinis Tumėnas tokius laiškus pagyrė Tiesoje, laikydamas juos "tikruoju" kunigijos balsu. Kad tie laišškai buvo ne kunigų, bet sovietinės valdžios, rodo ne tik juose vartojamas istorinės interpretacijos žodynas, bet taipgi faktas, kad lygiai tokius pat argumentus prieš Kroniką pavartojo už jos dauginimą teisiams Jonas Stašaitis, kuris teismo metu apgailejo savo pagalbą žurnalui anų laišku motyvais: Kronika skaldanti katalikų vienybę ir valdžia dėl Kronikos sunaikinanti visus slapstus maldaknygėm gaminti centrus, kuriuos dabar tole-

ruojanti. Geriau katalikai, Stašaitis kaip ir laišškai — nurodė, tegu ieško suartėjimo su ateistais, teisingiau, tegu nekovodami priima esamą status quo. Ar verta esą dėl Kronikos totaliai prarasti galimybę padauginti grynai maldaknyginę religinę literatūrą. Gundymas tai buvo didelis, nes iš tikrųjų pogrindis buvo pagaminami tūkstančiai maldaknygių. Kronikos byloje kartu su Stašaičiu teistas felčeris Paulius Petronis sakėsi padauginęs 20,000 egz. ir iki suėmimo spėjęs išplatinti 16,000.

Nepajėgdama taikiai įtikinti hierarchiją ir kunigiją, kad reikia pasmerkti Kroniką, valdžia ėmėsi pastangų ją sunaikinti, bandydama užminuoti jos patikimumą. Laikraščiai ėmė rašyti, kad žinios apie Lietuvos katalikų gyvenimą, skelbiamos per Vatikano radiją (kuris paduodavo Kronikos pateiktas žinias) esančios neteisingos. Buvo rasti liudininkai Kronikos "melagystėms" patvirtinti. Ateistinės propagandos valdovai ėmė atakuoti katalikų pastangas atsiekti konstitucinių reformų, kurios pagerintų Bažnyčios ir tikėjimo padėtį. (To siekė Kronika). Tų reformų siekimas buvo pavadintas "reakcinės dvasininkijos propaganda". Jonas Aničas, Lietuvos komunistų partijos centro komiteto aparato mokslo skyriaus vedėjas ir pagrindinis ateizmo propagandistas Lietuvoje, apkaltino tą "reakcinę dvasininkiją" (t. y. Kroniką) ateizmo skelbimo proceso falsifikavimu, neteisėjam aprašant kunigų, bažnyčių ir tikinčiųjų padėtį ir meluojant apie ateistinio "švietimo" rezultatus. Įgaliojtinis Tumėnas taipgi toliau grąsino, kad nebus leidžiama spausdinti katekizmo, kol eis Kronika. Policija, iš antros pusės, paspaudė kunigus, įtariamus kaip Kronikos leidėjus. Taip kun. Juozas Zdebskis, teistas už vaikų katechetinį mokymą, buvo pakaltintas neblaiviu vairavimu ir jam ilgesniam laikui atimtas vairuotojo leidimas. Panašiai atsitiko ir kun. Sigitui Tamkevičiui.

Scenoje pasirodo KGB

Paraleliai su propagandistais ir politinio spaudimo valdininkais veikė ir sovietinis saugumas. Jau 1972 m. pavasarį KGB atidžiai ieškojo Brežnevo - Wadheimo memorandumui parašų rinkėjų bei pirmojo Kronikos numerio leidėjų. Kauno įvykiai tą darbą siek tiek pertraukė; dėmesys dabar nukrypo į jaunimą, į kraštotyrininkų, filmininkų grupes, ieškant Kauno demonstracijų ir kitų tautinio pasireiškimo veiksmų organizatorių. 1973 m. pavasarį tas ieškojimas buvo dar labiau sustiprintas. Tų pat metų kovo mėnesį įvyko kraštotyrininkų suėmimai.

1973 m. lapkričio 14 d. — taip rašo Kronika — KGB nusprendė likviduoti Kroniką, panaudojant grąsinimą sunaikinti visas slaptas ar pusiau slaptas religines literatūros spaustuves. Už savaitės KGB suėmė maldaknygių spausdintoją Boleslovą Kulikauską ir jo draugą Ivanauską. Jie pasirodė tačiau neturį ryšio su Kronika. Kartu vyko didelės kratos daugiau kaip 40 asmenų butuose. Vienur buvo rasta spausdinimo priemonių, kitur — Brežnevo - Wadheimo memorandumas ar Kronika. Policija, t. y. saugumas, iš kun. Boleslovo Babrausko Smilgiuose išvežė dešimt maišų literatūros, jos tarpe prieškarinę šv. Rašto laidą, prieškarinių religinių žur-

nalų ir t.t. Ta akcija parodė, kad Lietuvos katalikai žino Solženicino, Medvedevo ir kitų Rusijos disidentų raštus, o taip pat ir emigracinius A. Maceinos, J. Girmia ir kt. darbus. Buvo konfiskuota daug tūkstančių įrašų ir neįrašytų maldaknygių, daug senų ir naujų teologinių knygų ir t.t.

Po tų krātų sekė areštai. Jau lapkričio mėnesį KGB suėmė Petrą Pluiurą - Plumpą, Povilą Petronį ir Joną Stašaitį. Susidomėjimas tomis saugumo kratomis, matyt, krašte buvo taip didelis, kad gruodžio 23 Tiesą rado reikalą pranešti apie suimtuosius, apkaltindama nelegalia gamyba ir spausdinimu įvairių leidinių, tarp kurių esą ir "reakcinės" prigities raštų. Čia jau buvo turima minty Kronika. Tiesa taip pat pranešė, kad tardymai tebetęsiami. Ir tikrai, 1974 m. balandžio pradžioje buvo suimtas Virgilijus Jaugelis, o to pat mėnesio gale Juozas Gražys ir Nijolė Sadūnaitė. KGB taip pat sulaukė ir Antaną Patriubavičių. Šie devyni suimtieji buvo teisiams dvejose bylose. Maldaknygių gamintojai, Kulikauskas ir Ivanauskas, buvo nušauti 1974 m. rugsėjo 18 už "valstybės turto grobimą". Jiems priteista trys su puse ir du metai darbo kolonijoje. Kiti septyni, riami su Kronika, buvo teisiama vėliau. Jiems buvo sudaryta byla No. 395, nors Gražys ir Sadūnaitė buvo išimti iš grupės ir kiekvienas teistas atskirai.

Kronika sovietiniame teisme

Byla No. 395 buvo svarstoma Lietuvos TSR Aukščiausiojo Teismo Vilniuje. Ji tęsėsi tris savaites, nuo 1974 m. gruodžio 2 iki 24. Kūčių dieną buvo paskelbtas sprendimas.

Du kaltinamieji, Plumpa-Pluiura ir Petronis, buvo pakaltinti pažeidę baudžiamojo kodekso 68-tą ir 70-tą straipsnius; Jaugelis, Stašaitis ir Patriubavičius buvo teisiama už to paties kodekso 199 straipsnio pažeidimą. 68-tas straipsnis draudžia agitaciją ir propagandą, kuria siekiama "pakeisti ar susilpninti Tarybų valdžią arba padaryti atskirai itin pavojingus valstybinius nusikaltimus". Pagal šį straipsnį, bausmėmis nuo šešių mėnesių iki septynerių metų (su "nutrėmimu") taipgi baudžiami asmenys "už skleidimą tarybinę valstybinę ir visuomeninę santvarką žeminančių šmeižikiškų prasimanymų" tikslu "pakirsti ar susilpninti tarybinę valdžią", ir "taip pat už platinimą arba gaminimą ar laikymą tokio pat turinio literatūros taisyklais". 70-jo straipsniu baudžiama "organizacinė veikla, kuria siekiama parengti ar padaryti itin pavojingus valstybinius nusikaltimus, sutelkti organizaciją, turinčią tikslą daryti tokius nusikaltimus, taip pat dalyvavimas antitarybinėje organizacijoje". Nusikaltę šiam straipsniui gali būti baudžiami ir mirties bausme (bausmės numatytos strp. 62 - 69). 199(1) straipsnis baudžia "melagingus prasimanymus". Jo pilnas tekstas yra toks: "sistemingas skleidimas žodžiu žinomai melagingų prasimanymų, žeminančių tarybinę valstybinę ir visuomeninę santvarką, taip pat gaminimas ar platinimas tokio pat turinio kūrinių rašytine, spausdinta ar kitokia forma baudžiamas laisvės atėmimu iki trijų metų, arba pataisos darbai iki vienerių metų, arba bauda iki vieno šimto rublių".

Kaip matome, Kronikos dauginimas ir skleidimas buvo traktuojami kaip priešvalstybiniai prasižengimai, t. y. nusikaltimai ne religijos teisių nuostatams, bet valstybės saugumo įstatymams, nors Kronika neragino priešvalstybinių veiksmų. Maskvos akyse, kad ir taikūs siekimas kiek kitaip nuo Komunistų partijos interpretuoti konstituciją buvo laikomas nusikaltimu.

Teisme netikėtumų, galima sakyti, nebuvo. Žiūrovai į teismo salę nebuvo įleidžiami, išskyrus tiesiogines gimines. Iš penkių teistųjų gruodžio mėnesį tik Patriubavičius prisipažino kaltu. Jaugelis, kaltintas 6-jo Kronikos numerio padauginimu ir skleidimu bei parašų Brežnevo - Wadheimo memorandumui rinkimu, sakėsi esąs nekaltas, nes žodžio laisvė, jo nuomone, nėra nusikaltimas. Iš tikrųjų, jisai sugestijonavo, kad kaltintojai turėtų sėdėti kaltinamųjų suole. Stašaitis dalinai prisipažino kaltu, bet paneigė norėjęs pakenkti valstybei, kaip kaltino prokuroras. Petronis ir Plumpa taip pat iš dalies prisipažino vykdę veiksmus, kuriams buvo kaltinami, bet Petronis sakė, kad jo motyvacia valdžios organų buvo nesuprasta.

Prokuroras ir teismas pagrindiniu nusikaltėliu laikė Plumpą-Pluiurą. Jis buvo sumontavęs dvi elektrografines mašinas Kronikos spausdinimui ir dauginimo ne tik ketvirtą ir penktą žurnalo numerius, bet ir kitos savilaidos (samizdato) literatūros. Jis taip pat buvo apkaltintas savo paso su falsifikavimu. Ilgus metus kalėjus Mordovijos lageriuose, Plumpa dėl to negalėjo gauti nei buto nei darbo. Norėdamas pradėti šeimyninį gyvenimą, jisai pataisė savo pasą, kad lengviau galėtų įsidarbinti ir apsigyventi. Vėliau jis apie tai pranešė Mordovijos valdžiai, ir pačiame Vilniuje jam policija buvo prižadėjusi išduoti pasą jo tikrąja pavarde. Tačiau dabar šis reikalas pasidarė apsunkinančia aplinkybe. Plumpa buvo nuteistas septyneriems metams sunkių darbų už 68-to ir 70-to strp. pažeidimą ir trims pridėtiniais metams už dokumentų suklastojimą, baudžiamą pagal 212-tą strp. Teismas jį pasiuntė aštuoneriems metams sunkių darbų. Petronis, atsižvelgiant į jo vyresnį amžių, buvo nuteistas ketveriems griežto režimo lagerio metams. Jaugelis gavo du metus paprasto režimo įstaigoje. Stašaitis teismo vidury ėmė gailėtis savo veiksmų ir buvo nuteistas tik tiek, kiek jau buvo kalėjime atsedėjęs. Bylai pasibaigus, jis buvo paleistas. Kaltinimas prieš Patriubavičių, bylai einant, buvo pakeistas kaltinimu pažeidus 246-tą baudžiamojo kodekso straipsnį, kuris numato bausmės už vairuotojo įvykdytą eismo saugumo taisyklių pažeidimą. Vairuodamas, Patriubavičius buvęs sužeidęs du jaunos asmenis. Rastas kaltu, po tiesmo jis buvo paleistas, kaip ir Stašaitis. Patriubavičiaus neminėjo nei Tiesa, tuoj po teismo susumavusi pastarojo rezultatus.

Gražio teismas įvyko 1975 m. kovo 11 - 17 d.d. Jis buvo kaltinamas pažeidęs 68-tą straipsnį ir buvo nuteistas trims metams į darbo lagerį. Gražys buvo ligojis; tai gal sutrumpino jo bausmę. Pati paskutinioji buvo teisiama Nijolė Sadūnaitė. Dvi dienas trusiam teisme, birželio 16 - 17 d.d., jinai buvo nubausta trims metais griežto režimo lagery ir trims pridėtiniais metais tremty už Lietuvos ribų.

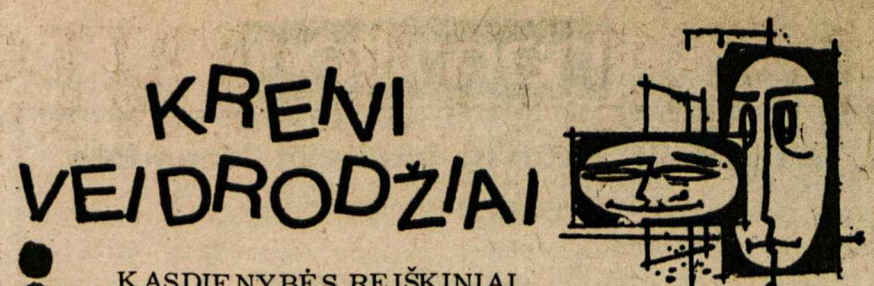
Šie sausi faktai nepavaizduoja nei teismo salės dramos nei teistųjų asmenybų. Bendrąja prasme, tie teismo procesai visų pirma parodė, kokiū būdu sovietinė valdžia nuo savęs žmones atstumia ir kaip tuos pačius žmones baudžia už reikalavimą būti atgal priimtiems į visuomenę.

(Bus daugiau)

sault-st-marie

— VISKO PO TRUPUTĮ

Tautiečių pageidaujamų lietuviškų naujienų, kaip visuomet, nedaug. Antroje kovo mėn. pusėje, gavėnios užbaigimo proga, buvo atvykęs Blind River klebonas kun. Augustinas Sabas, kuris ne-

KASDIENYBĖS REIŠKINIAI

Seilė ir meilė, tas vis vien, tą mes matome kasdien.

— Kaip pranyksta greitai seilė, taip išnyksta karšta meilė.

— • —

Mylėk tą, kas tave myli, o ne tą, kuris tik gražus.

— Gražiam veide rasi gėlą, rasi širdžiai sau nuodus.

Parinko: Kazys Beniušis

mažam tautiečių būreliui pa-Texas, JAV, gyventojai nusakė labai gražų pamokslą, balsavo statyti naują reaktorių. Mūsų mieste, kaip tik tuo-
jau po to incidento, buvo de-

Turėjome miesto etninių grupių surengtą kepinių išpardavimą (bake sale), kur reklamuojamas televizijoje ir riame, apylinkės valdybos vietiniame dienraštyje labai paragintos, dalyvavo ir mūsų išpuodingais žodžiais: "Jeigu tautybės atstovės."

Apylinkės valdybos žinio - mis šį pavasarį motinos die - nos minėjimas nebus ruo - šiamas, nes tautiečiai, esą

tuo laiku jau būna išvažinėję, mažai atsilanko į valdybos ruošiamus parengimus ir t.t. Valdya yra net atsiskiusi Toronto "Atžalyno" pasirodymo, kuris galėjęs sustoti pakeliui į Thunder Bay, prieš gegužės vidurį, kas buvo galima sutaukyti su Motinos Dienos minėjimu. Dėl tautiečių išvykimų gegužės mėnesio pirmoje pusėje, tai taip anksti retai kas išvyksta, o kad mūsų tautiečiai mažai įdomausi valdybos rengiamais pobūviais, tai tik todėl, kad be šokių ir vaišių tose vakaruose jokios lietuviškos ar kitokios programos nebūdavo. Su prantama, kad norėta išvengti nelengvo, neapmokamo ir dažnai bereikalingos kritikos susilaikiančio darbo.

Mūsiškių knygų mėgėjų tarpe atsirado ir tokių, kurie buvo nustebinti St. Santvaro poezijos knygos "Rubajatai" premijavimu, o dar labiau, o kad 1000 dol. premija buvo gauta iš JAV Lietuvių Fondo. Išskyla klausimai, kiek iš mūsiškių skaitytojų įdomausi poezija, kiek iš jų užsisakys "Rubajatus" ir koks, iš viso, tautiečių skaičius žino, - su kuo valgo rubajatus? (Tai lyrinė poezija). Kalbama, kad JAV Lietuvių Fondas, paskirstant dividendus, galėjo atrasti geresnių idėjų ar tikslų lietuvių bei lietuvišku - landą vėjo, tą dieną nevažinėjo autobusai, neveikė mokyklos ir buvo uždaryta dauguma, atsirast skirtingų nuomonių.

Visame pasaulyje nuskambėjo Harrisburgo, Pensilvanijoje, atominio reaktoriaus incidentas, kuris išaukė skaitlingas demonstracijas ne tik Š. Amerikoje, Europoje, bet net Japonijoje ir Australijoje. Tik Austin, Korespondentas.

PRAIŠKONŲ VASARVIETĖ KENNEBUNKPORTE

Pranciškoni visus lietuvių kviečia atostogauti savo vasarvietėje, Kennebunkporte. Čia ideali vieta fiziniam ir dvasiniam poilsiui. Pavargusias nuo darbo jėgas stiprina didinga Maino gamta — jūra, miškai, tyras oras, o taip pat geras maistas, patogūs kambariai.

Dvasios atgaivos teikia aplinka — monumentinės skulptūros lauke, nuostabaus grožio koplyčia, dailės parodos, koncertai, literatūros vakarai, paskaitos. Pranciškonų vasarvietė JAV ir Kanados lietuviams yra tapusi visokeriopo poilsio vieta karštai vasaros mėnesiais.

Atostogavimo sezonas prasideda birželio 30 ir baigiasi rugsejo 3 dienomis. Informaciją ir rezervacijų reikais kreipiamasi šiuo adresu: Franciscan Guest House, Kennebunkport, ME 04046. USA. Tel. (207) 967 - 2011.

PRENUMERATA \$ 10.00 metams ir \$6.00 pusei metų.

KELEIVIS

TEL. 268-3071

636 EAST BROADWAY • SOUTH BOSTON, MASS. 02127

*****
* JEIGU GERI IR GALI GERTI - ** JAVO REIKALAS **
* JEIGU NORI NUSTOTI - ** MŪSŲ **
* ATEIK Į LIETUVIŲ A.A. (ALCOHOLICS ANONYMOUS) GRUPĖS
* SUSIRINKIMĄ. SUSIRENKAME KIEKVIENĄ TREČIADIENĮ,
* 7722 GEORGE ST., LASALLE, QUE., 8 VAL.VAKARO.
* ARBA SKAMBINK MUMS:
* Leonui G. 366-2548 (namų), 489-5391 (darbo);
* Juozui S. 631-6834; Henrikui N. 277-7868;
* Dainiui L. 768-9606; Donaldui D. 661-1733
*****

Jony's Photo Studio
2680 FRONTENAC ST. — MONTREAL, P.Q.
PORTRETAI • VEDYBOS • KRIKSTYNOŠ
SUKAKTUVĖS MAŽAMEČIAMS
TEL. 525-8971.
T. Laurinaitis
ĮVAIRIOS PROGOS

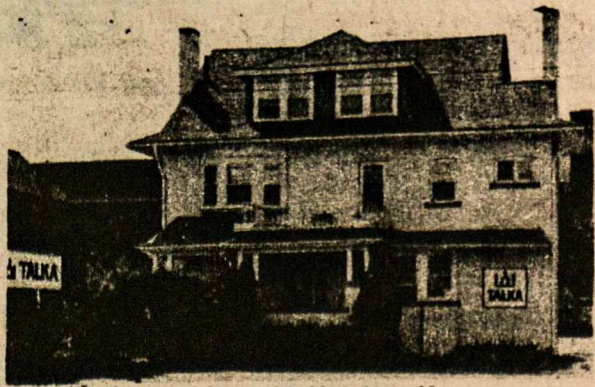
CFMB LIETUVIŠKA RADIJO PROGRAMA
RADIO 1410 MONTREAL
KIEKVIENĄ ANTRADIENĮ NUO 11,30 iki 12 val. nakties.
PROGRAMOS VEDĖJAS
L. Stronkevičius, 1053 Albanel Cr., Duvernay, P.Q. TEL. 669-8834

hamilton

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje

jisikūręs nuosavuose namuose —

Hamiltono Lietuvių Kredito Kooperatyvas

"TALKA"

830 Main Street E., tel. 544-7125 L8M 1L6

Darbo valandos: pirmadieniais - ketvirtadieniais nuo 10 iki 5 val., penktadieniais nuo 10 iki 7 val., šeštadieniais nuo 9 iki 12 val. Liepos - rugpjūčio mėn. ir prieš ilgas savaitgalius šeštadieniais uždaryta. Nemokama gyvybės ir asm. paskolų drauda. Nemokamas pilnas čekių patarnavimas.

Kapitalas — virš \$13.000.000.

MOKAME UŽ:
depozitus (P.C.A.) 6%
santaupe 9 1/2%
term. depozitus 1 m. 10%
term. depozitus 3 m. 9 3/4%
pensijų fondus 10%

IMAME UŽ:
asmenines paskolas 12%
nekiln. turto pask. 11%

CHICAGO:

IŠ LIAUDININKŲ VEIKLOS Balandžio 8 d. įvyko Čikagos ir apylinkių visuotinis liaudininkų susirinkimas. Pirmininkas Paulauskas išskėlė kursuojančius gandus ir prašė narių čia susirinkime pasisakyti. Visi kalbėję, teigiamai įvertino valdybos veiklą ir laikymąsi demokratinių principų. Vienbalsiai valdyba buvo paprašyta tęsti savo darbą.

IŠ VLKIO ir ALTOS veiklos pranešimus padarė inž. G. Lazauskas. Apie kuopos finansus - inž. K. Karazijs. "Sėjos" reikalais kalbėjo Varpininkų Leidinių Fondo pirmininkas Edvardas Boreiša, redaktorius inž. Lazauskas ir administratorė Elena Rūkienė. Naujas "Sėjos" numeris, didesnis kaip "Karys" formato, turėtų pasirodyti prieš vasaros atostogas, o "Varpo" redaktorius Antanas Kučys ir administratorius Titas Bričkaitis pareiškė, kad jokių sunkumų jie neturi ir skaitytojų atsiliepimai daugumoje labai palankūs.

Nusistatyta remti "Sandarą" ir sandariečių veiklą. Dešimts narių pasirašė pareiškimus įstoti į Sandaros 25-ją kuopą.

Susirinkimas baigtas vairsėmis, kurias paruošė valdybos vicepirmininkė Elena Rūkienė ir kitos ponios.

Dalyvis

KULTŪRINĖS ŠVENTĖS ČIKAGOJE

Specialus komitetas su-ruošė lietuvių kompozitorių kūrinų koncertą, kuriuos išpildė pilname sąstate garsusis Chicago Simfoninis Orkestras, diriguojamas Henry Mazer.

I garbės komitetą įėjo VLKio pirm. dr. K. Bobelis, vysk. V. Brizgys, BALFO p. M. Rudienė, dr. Balčiūnas, kun. P. Dilys, Cicero miesto sekretorius Kimbarkas, "Varpo" red. A. Kučys, dr. V. Plioplys, inž. A. Rudys, prof. J. Žilevičius, dail. M. Šileikis, muzikė A. Stephens ir kiti. Darbo komitetui pirmininkavo Jean Vance.

Orkestras išpildė Sese - lės Bernardos, S. S. C. Lietu-

st. catharines

DEŠIMT METIS BE ZIGMO PILIPONIO

Taip greit laikas bėga, kad atrodo tikėtai metal praėjo nuo mūsų SLA 278 Kuopos buv. ilgamečio - ko ir B-nės bei kitų organizacijų veikėjo Zigmo Piliponio mirties.

Rašančiam štas etlutes, tekus dirbti su veliontu toje pačioje organizacijoje virš 14 metų, pravartu prisiminti žmogų, kurio širdis ir meilė savo broliui taip buvo arti - mat, kaip ir savai šetmai. Jis buvo ne tik visuomenininkas, bet ir širdies žmogus, kokių štas laikais pastgendame.

Z. Piliponis buvo didelis tolerantas, mokąs su visais sugyventi, jautrus ne tik tai sau, bet ir kiekvienam savo broliui; sąžiningas, teisingas,

popietė savuose namuose

A. LUKOŠIUS

DAINA - MŪSŲ TAUTOS BRANGNYBĖ

Jau nuo senų ir neatmenamų laikų lietuvis nesiskyrė nuo visur jį lydincios dainos. Tai pažymėjo pakartotinai ne vien artimi mūsų kaimynai, bet ir toliau gyvenantieji svetimieji, kurie mus pažino šimtmečių tekmeje ir teisingai mus apibūdino, pavadindami dainininkų tauta.

Lietuviškoji daina graudi, ilgesinga, jausminga ir žavinti. Dainuojantis lietuvis tuomi išsako savo vidujinį išgyvenimą, parodo savo sielos gelmių pasaulio spalvingumą bei įvairumą.

Dar ir šiandieną mums ausyse tebeskamba gražiosios šienapjūtės, rugiapjūtės bei kitų svarbesniųjų darbymečių, metinių švenčių vestuvių, pabaigtuvių specialiai tam skirtos dainos.

Net ir sunkiausiais laikotarpiais, neretai ir juodo vargelio spaudžiamas, už savo būvį ir duonos kasnį bekovojančius, daina vi-

Chorvedys sol. V. Verikailis. Nuotr. S. Varankos.

ne garbės troškėjas, neltinkė jo nė savo priešui blogo/jetgu jts toktų turėjo. Be putkybės, nors ir buvo kartininkas /aspirantas/, bet jo teisingumą visi pramatė ar pastebėjo. Geras tėvas savo šetmai.

Niekada nematydavai jo etnant, ar dirbant sustraukusto, vtsada su šypsena ir geros nuotatkos, ntekada ntekam nesteksdavo, nors jau buvo ir ilgos prispaukstas.

Jis mokėjo gerbti kitų nuomonę, kaip savo. Nebuvo nuolatidus neteisingiems. Nepriviltodavo ir tje, kurte norėdavo sukompromituoti kito asmens sąskaiton ką nors.

Gnčams išsprestti ar nesustpratimams išatškinti, retkalavo dokumentintų įrodymų. Toklos rūštes gnčai mūsų Kuopos įetgeset net kerturtus metus, nuo 1959-62m. Pastbatgė jte tik dėka Z. Piliponio stropumo ir sąžiningumo išstaiškiant. Toliau Kuopoje klestėjo ramybė, talka, broliška meilė savo broliui.

Deja, jo gerumas, jo darbas lietuviybėje, tėvška meilė savo šetmai, liko praetmt. Štats laikats retas vadoavas sugeba toktu kantrumu dirbti organizacini darbą, kaip Z. Piliponis. Jts mirė 1969 m. balandžio 11 dieną. Štat, mtelas Zigmat, jau 10 m. kaip mes be Taves, ir vėl taip greit prabėgs antras dešimtmetis. Mes vėl Tave prisiminsime, bet dovanok - tikriausiai jau nebevisi...

P. Polgrimas

SLA 278 K-os nartų vardu

toronto

suomet mus guodė, ramino, aukščiau pilkos kasdienybės kėlė.

Visais laikais dainavo karan jodami lietuviai bernuželiai. Naujas dainas jiems pynė žilagalviai vaidilos. Daina juos stiprino, guodė, naujo ryžto jiems teikė. Neatsiliklo ir mergužėlės lelijėlės savo mylimuosius kovų sūkurin išlydėdamos.

Skaudūs išgyvenimai lietuviškoms dainoms suteikė ir ilgesingą toną, padarė jas jausmingas, širdį veriančias.

Dar ir šiandien po visos eilės ilgų skaudžių vergijos metų pavergtas, prispaustas paniekintas, išnaudojamas lietuvis nesiskiria su visur jį lydincia, stiprybės jam teikiančia daina.

Mes, plačiai po pasaulį pasklidę, jei kitaip nesugebame, tai nors dainos pomsais savo nelaimės, vargelių, o ypač ilgėsį gimtų namų kitiems išsakome.

Dainuojame ir giedame laisvajam pasauliui. Pavieniui ir bendrai susibūrę, šaukiame iš pačių sielos gelmių...

Toli ir plačiai sklinda aidas lietuviškos dainos. Ne vieną jis sužavi ir užburia, naujam pasiryžimui bei gyvenimui vėl prikelia. Tai gana ryškus mūsų lietuviškojo gyvenimo bruožas, neatskiriama jo ir mus palaikanti gyvastingumo dalis, aukščiau nuo žemės pakilti mus šaukianti.

Šia proga norisi užsiminti apie šioje kolonijoje vėliausiai susiorganizavusį dainuojantį lietuvišką vienetą Vyrų Chorą, pasivadinusį ARAS. Nepaslapstis, kad šiame chore susibūrė daugumoj buvę geri, ilgamečiai choristai veteranai, puikiai nusimanantys šiame mene. Ne vienas iš jų dar ir dabar priklauso bent keliems dainos vienetams.

Tiktai buvę choristai gali pasakyti, kiek laiko, kantrybės ir pasiaukojimo pareikalauja iš kiekvieno, norint būti tikru ir geru choristu.

Kai tai tęsiasi metų metus, ar mes išivaizduojame, ką visa tai reiškia, kiek energijos visa tai pareikalauja...

Džiugu mums matyti ir girdėti energingo, gabaus muziko, chorvedžio ir solisto Vaclovo Verikailio vadovaujamą, jau gražiai aukštai pakilusį, sparnus plačiai išskleidusį Lietuviškąjį ARĄ.

Šio dainuojančio vieneto krikšto proga, mums ir vėl bus maloni galimybė juos ne tik pamatyti, bet ir išgirsti, su jais pabuvoti, pabendrauti, dvasiniai atsigaivinti.

Turėdami juos čia, savo tarpe, turime tik džiaugtis ir gerėtis.

Nuostabiai graži, visus burlanti, tiesiog nuo žemės pakelianti šio naujo choro pasirinktoji motto daina:

"Kaip aras pašautas ir blaškomas vėjo, toli nuo Tėvynės brangios..."

Tegyvuoją mūsų šalis lietuviškasis ARAS.

Lietuvių Namų Vyrų praneša visiems ir maloniai kviečia atsilankyti į š. m. gegužės 6 d., sekmadienį, 3 val. p.p. šiuose Namuose Hamiltono teatro AUKURAS statoma 3 veiksmų satyrinė dramą "Ponios Dulskienės Moralė".

Veikalas labai įdomus ir atvykusiems gailėtis neteks.

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiame TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA:		IMA:	
10%	už 1 m. term. indėlius	10 1/2%	už asm. paskolas
9 1/2%	už 3 m. term. indėlius	10 1/4%	už mortgičius
9 1/4%	už pensijų ir namų planą		
9 1/4%	speciali taup. sąsk.		
8 3/4%	už taupymo s-tas		
6%	už čekių s-tas (dep.)		

AKTYVAI virš 22 milijono dolerių

Asmenines paskolas duodame iki \$50,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydyje, bet nedavčiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$10,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas — pinigines perlaidos, kelionės čekiai (American Express) Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgičiai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais — nuo 10 val. ryto iki 3 val. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta)

BOSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West, Telefonai: 532-8723 ir 532-1149 Toronto, Ontario M6P 1A6

Balio Maskeliūno

INSURANCE AGENCY LTD.

Įvairių Bendrovių atstovybė, Visų rūšių Drauda, 24 metų patirtis, Telefonai: Bus. 251-4864 — 251-4025 — 251-4824, 2405 Lake Shore Blvd. West, Suite 403, Toronto, Ontario M8V 1C6.

APDRAUDA INSURANCE

* Namų — Gyvybės
* Automobilių
* Komerciniai

533-1121 Walter Dauginis 822-8480
1613 Bloor Street West, Toronto, Ontario

V. Bačėnas All Seasons Travel, S.D.
1551 Bloor Street W. Visais kelių reikalais
TORONTO, ONTARIO betkur pasaulyje skambinti
M6P 1A5 tel. 533-3531

Lietuviška maisto gaminių krautuvė

PARKSIDE MEAT MARKET

335 Roncesvalles Ave., Toronto, Ontario Telefonas 535-1258
• Užsakymai priimami telefonu • Nemokamas pristatymas •

"FABIJOLĖ" TORONTE

Lietuviai mėgsta teatrus — gal būt tai yra įaugę į lietuvių sielą ir tapo lyg tradicija, nuo pirmųjų nepriklausomybės metų. Tuo laiku, daugiau išprusę kaimo šviesuoliai ruošdavo vaidinimus prastuose kaimo klonuose, nes tai buvo auklėjimo priemonė, kur dažnai būdavo išryškinta neapsišvietusiam kaimiečiui kokia yda ar šiaip beplintančios negerovės. Nežinia, ar jie savo tikslą atsiekdavo, bet būdavo populiariūs.

Tremties gyvenime tas yra tebetęsiama — beveik kiekviena kolonija turi savo teatrą, aukštesnės ar menkesnės vertės.

Toronto jau yra net du teatrai. Vienas iš jų naujas — tai Priskėlimo parapijos naujagimis ir dar bevardis. Šio teatro rūšis paskirtis, kol kas, apsiriboti religiniais vaidinimais.

Paskutiniu laiku labai intensyviai ruošiamasi religinei dramai "Fabijolė". Veikalas verstas iš prancūzų kalbos ir vaizduoja pirmųjų krikščionių amžių tragišką krikščionių padėtį, kada Romos ciesaoriai už krikščionybę baudavo mirties bausme.

Ši keturių veiksmų drama, galbūt reikalauja profesionalių artistų, bet stebint vykstančias repeticijas parapijos patalpose, galime tikėtis, kad ir mėgėjai įstengs žiūrovus perkelti 2-3 valandoms į Romos pirmojo šimtmečio nuotakas. Čia bus pavaizduota, kaip šv. Agnietė ruošėsi žlauriai mirčiai — su karšta malda ir atleidimo

šypsniu, maldaudama savo budelių atsivertimo. Pankra-cas ir Luciana taip pat dra-siai aukojosi dėl Kristaus mokslo. Krikščionys neišsi-žadėjo savo religijos, nors buvo nuteisti kankinių mirtimi — degti gatvėse švytu-riais (derva aplieti), būti drąskomi plėšrių žvėrių, pa-goniškų amfiteatro žiūrovų linksmumui.

Per šį spektaklį bus proga prisiminti, kokią magišką jėgą turėjo ką tik prasidedanti krikščionybė barbariškoje Romos imperijoje.

Dėl didesnio efekto, žiū-rovai girdės pagonis svaিদant keiksmazodžius lotyniškai, pav.: tartaras (pragaras). Krikščionys taip pat atmiešai savo maldas lotyniškais žodžiais: Christus regnat (Kristus valdo), Deo gratias (Dievi garbė), sine termino (be pabaigos) ir t.t. Tokiomis frazėmis yra pagražinta ši žlauri drama, kuri matomai vertėjo nuomone, turėjo įtikinti žiūrovus, kad veiksmas vyksta senoje Romos pagoniškoje imperijoje.

Kalbant apie patį veikalo paruošimą — jis buvo numatytas pastatyti bent pusmečiu anksčiau, bet susidurta su įvairiomis kliūtimis, ypač sunku atrasti tinkamų artistų. Dabar teatrėlis savo sąstate jau beveik viską turi. Ten dirbantys žmonės labai įvairaus amžiaus (13-85). Menininkų taip pat netrūksta — dekoracijos jau piešiamos, romėniški rūbai ir kareivių šalmai bei šarvai — projektuojami, viskas vyksta, kaip (Nukelta į 7 psl.)

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

NAUJA LIETUVIŠKA RADIOJŲ PROGRAMA

LIETUVIŠKAS LAIDAI

Veda KAZĖ BRAZDŽIONYTĖ

Kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 9 val. vak. Seštadieniais — 7-8 val. vakare.

Visos laidos iš WOPA stoties 1490 AM St. Petersburg'e 5:30 — 6:00 po pietų banga

Adresas: Iš WTIS 1110 AM banga 2646 WEST 71ST STREET - CHICAGO, IL 60629 Telefonas: (312) 778-5374

A. A. BIRUTĖS GRIGAITYTĖS - NOVICKIENĖS ATMINIMUI

1898 - 1978

1978 m. gruodžio 14 d. su-
ėjo 5 metai, kai Birutė No-
vickienė apledo gyvųjų pa-
saulį, palikusi giliai įmintus
pėdsakus lietuvių visuomen-
to gyvenimo vėšelyje.

Vyresnės kartos atstovai
Birutę gerai atsimena jauną,
sveiką, nepaprastai energin-
gą moterų organizacijų stie-
gėją - jų sekretorę, vicep. ir
pirmininkę, vieną iš gražųjų
Kauno lietuvaitių.

Birutė yra pirmoji mote-
ris 1924 m. baigusi Lietuvos
u-to juridinį fakultetą. Moks-
lą ji baigė labai gerai pa-
žymtais įdomu, kad jos dū-
lominto darbo tema buvo
KONSULATAI. Šioji tema
ypač šandieną, būtų aktuali
lietuvių išeivijai. Advokatū-
ra užstėmė iki 1938 m. Tu-
rėjo sėkmingą ir plačią
praktiką.

Būdama 40 m. amžiaus, ji
susirgo nepagydoma artrito
liga. Po kelių metų nebega-
lėjo valdyti kojų, nė rankų,
išsisėdėnas praleisdavo
ratukinėje kėdėje. 1944 m.
vidurvasaryje Novickienė še-
ima pasitraukė iš Lietuvos
nuo sovietinio teroro. Tada
teko matyti, kai Kauno stotyje
ją labai atsargiai tikrė į prie-
kintą vagoną. Tai buvo pas-
kutinis ešelonas iš Kauno
stoties į Vakarus.

Man pačiai su Birute teko
labiau suartėti 1948 m., kai
ji su savo šeima atsikėlė į
Schwabtsch Gmuenden'o
pabėgėlių stovyklą, V. Vokte-
tijoje. Vasarą ją matydavo-
me klemė, saulutės atokaito-
je besėdinti, ilgos vėstėška
nugalėta. Tačiau dvasiniai ji
tebebuvo stipri, sumani ir
išradninga savo šeimos rei-
kalų tvarkytoja ir planuotoja,
aktyvi stovyklos visuomeni-
niam gyvenime. Ir mums
moterims ji reikėjo sėdėti

nuleidus rankas. Nuo 1949 m.
ji buvo Lietuvos Moterų Ats-
tovybės/dabartinės Lietuvos
Moterų Klubų Federacijos /
ir Pabaltijo Moterų Tarybos
pirmininkė. Ji labai apga-
lestavo, kad dėl ligos nega-
lėjo 1947 m. nuvykti į Esslin-
gen'ą, kur steigėsi LMA ir
PMT. Tačiau jos širdis buvo
vo ten, su steigėjais.

B. Novickienė buvo antroji
LM Atstovybės ir trečioji
PM Tarybos pirmininkė. Šių
abiejų organizacijų pirmoji
pirmininkė buvo dr. Marija Ži-
linskienė.

Tuo laiku, Birutė pirmin-
inkaujant lietuvėms ir pabal-
tietėms, man teko būti šiuo
abiejų organizacijų sekretore.
Birutės iniciatyva, talkinant
stovyklos vadovybei 1949 m.
surodėm išpūdingą Tragis-
kojo Briželto minėjimą, su
iškilmingomis pamaldomis.
Abiejų stovyklų pabaltietėms
su vėlavimais, plakatais, ant
kurių buvo išrašyti taikūs
štai pragai šūktai, sudarė
didžiulę eiseną. Vokietų
korespondentai mus filmavo,
garsino spaudoje ir rado
baigomus. Galia, kad šio
vykto negalėjo matyti Birutė
nes jau buvo išvykusi į Ame-
riką.

Amerikoje Novickienė šeima
išsikūrė New Yorke. Birutė
nepamiršo pasitikusių liti-
tuvių Vokietijoje. Ji atsve-
žė sąrašius negalintų emig-
ruoti, stūtelė juos BALF'ui,
prašydama nenutraukti glo-
bos už Atlanto pasitikus tem
invalidam, ligoniam, sene-
litam vienšiom motinom su
mažais vaikais.

1950 m. PM Tarybos pir-
mininkavimą perdavė esėtu
atstovei, o LM Atstovybė
p-kės pareigas 1953 m. ji pa-
tikėjo Ligijai Bietukienėi.

Iki paskutiniųjų savo gy-
venimo dienų Birutė savo
patyrimu, giliu tolerantisku-
mu buvo autoritetu abiem

minėtom moterų organizac-
jom. Atsiradus visai etlei
moterų klubų įvairiuose
kraštuose, Birutės sumany-
mu, buvo perorganizuota
Lietuvių Moterų Atstovybė ir
vėliau pradėta vadinti Liti-
tuvių Moterų Klubų Federacija.
Ji štai organizacijai sureda-
gavo įstatus, kurie ir šian-
dieną tebeveikia.

Pamenu, kaip mes reda-
gavome ir leidome anglų
kalba knygą THE LITHUA-
NIAN WOMAN. 1965 m. Liti-
tuvių Moterų Klubų Federa-
cijos posėdyje, pirmininkau-
jant Ligijai Bietukienėi, žą žintų apie lietuvių moterų
pranešau apie savosumany-
rgantzuotą veiklą nepri-
mą suredaguoti ir išleisti klausomoje Lietuvoje ir iš-
knygą, kuri atskleistų liti-
vės moters įnašą visose sa-
vų tautos gyvenimo apratš-
politikai: kitoms teko rinkti

nuotraukas, įvairias infor-
mactjas, vesti platų susira-
štinėjimą. Nepaprastai daug
talkino Vincė Januškaitė-
Leskaitienė - dabartinė LMK
F garbės p-kė, kuri nuo pat
Lietuvos nepriklausomybės
atgavimo metų iki šiol tebė-
ra aktyvi lietuvių kultūrinio
gyvenimo dalyvė.

THE LITHUANIAN WO-
MAN knyga iš spaudos išė-
jo 1938 m., iliustruota pat-
raukliats lietuviškais moty-
vais dail. Pauliaus Jurkaus.
Iki šiol tokio turinio knyga
ši yra vienintelė. Daugelis
ja pasinaudoja ruošiant kal-
bas, straipsnius. Ji visada
dalinama tarptautinėse mo-
terų konvencijose kitatautėms
atstovėms ir puikiai repre-
zentuoja lietuvių moterį.

Kai pavarčiau Birutės No-
vickienės man paliktą ar-
chyvą - Lietuvos Moterų Klubų
Federacijos ir Pabaltijo
Moterų Tarybos bylas, kur
rūpestingai sudėtoti įvairūs
rašai, protokolai, laiškai,
petitijos su jos parašais ir
pastabomis, rašytomis ligos
deformuotais pirštais nely-
giontis stambiomis raidė-
mis, visada pagalvoju, ko-
kio gilaus būta jos pasi-
ventimo moterų organizuotai
veiklai, kuriai ji paskyrė
reikšmingą savo gyvenimo
dalį, ir kokio prasmingo bū-
ta jos gyvenimo! Tik ar mes
mokėjome būti jai dėkingos
už tas jos pastangas, kad
lietuvių moters vardas vi-
sada švytėtų lietuvių
darbu istorijoje?

I. Banaitienė

Mūsų Kredito Unijos nari ir ilgametei tarnautojai
BARBORAI JURKIENEI staiga mirus, jos vyrui,
"Lito" steigėjui Domui Jurkui, sūnams Algirdui
ir Rimui su šeimomis, broliui dr. Jonui Šemogai
su šeima bei visiems kitiems artimiesiems
nuoširdžiai užuojautą reiškia -
M. L. K. U. Litas Valdyba,
Komisijos ir Tarnautojai

A + A BARBORAI JURKIENEI staiga mirus,
jos vyrui Domui, sūnams su šeimomis ir visiems
kitiems artimiesiems nuoširdžiausią užuojautą
reiškia -
Cicilija Ladygiene

MŪSŲ SENOLIŲ ŽODŽIAI IŠ ANAPUS

Kad aiškiai žinotum mūsų didingos tautos tikrą-
ją praeitį, jos kilumą, jos viršžmonišką būdą ir jos
gamtos nesugriaujamais dėsniais sukurta gyvenimą
bei tikrą visatos pastovumo nustatytą amžinumą.
Remiantis mūsų tautos padavimais, tikra tautine va-
lia ir sveiku - tarptautinių šmėklų neužburty protu,
šioje knygoje yra išdėstyta tikra ir nieku kitu nepa-
mainoma mūsų tautos būtis.

Knyga 306 psl. Kaina 5 dol. Už platinimą 1 dol.
Šią knygą turėtų skaityti ir į duotas padavimus įsi-
gilinti kiekvienas lietuvis, o ypač mūsų tautos jau-
nimas

Knygos autorius M. Aukštuolis. Užsisakyti gali-
ma pas autorių šiuo adresu: M. Aukštuolis, 4 Eliza-
beth Ave., Springdale, Conn. 06907.

EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ 1979

- tikrai 1,133.00 kanadiški doleriai !

IŠVYKIMO DATOS:

Gegužės 10, Birželio 21, Liepos 12, Rugpjūčio 16
ir Rugsejo 20 dienomis.

14 DIENŲ SU VISU IŠLAIKYMU IR APRODYMU

- VILNIAUS -
- MASKVOS -
- LENINGRADO -

TAIPGI, MES PARUOŠIAME REIKALINGUS DOKUMENTUS
ATSIKVIESTI VIZITUI JŲSŲ GIMINES IS LIETUVOS Į ŠI
KRAŠTA - KANADĄ.

KELIONĖ Į MIAMI TIK \$129 - LEKTUVU

Rašyti angliškai:

ADRIA TRAVEL SERVICE

(ADRIA VOYAGE INC.)
4159 St. Lawrence Blvd.,
Montreal, P.Q. H2W 1Y7
(Vladimir Urbanc)

Tel. (514) 844-5292 & 844-5662

KELIONĖS Į LIETUVĄ PATARNAUJAME VIRŠ 26 META!

PAMINKLŲ GAMYBA

- MONUMENTS MANUFACTURER

TODORO & BIGRAS LTD.

6752 Sherbrooke Street East
Montreal, P.Q. H1N 1C9 • Tel. 255-4076

LAIDOJIMO ĮSTAIGA

FUNERAL HOME

J. F. Wilson & Sons Inc.

123 MAPLE BLVD CHATEAUGUAY
TEL 691-4763 5784 VERDUN AVE
VERDUN, QUEBEC
TEL 767-9954

MODERNIOS KOPLYČIOS

13 dienų su giminėm!

Organizuojamos dvi puikios ekskursijos:
VILNIUS-Ryga liepos 16 - liepos 30 d.
VILNIUS-Minskas rugpjūčio 20 - rugsėjo 3 d.
Kelionės ir viešnagės metu teikiama visapusiška pagalba, ypač
keliaujantiems pirmą kartą.

Skambinti tel. 537-3060 • 532-8772
2385 Dundas St. W., Toronto Ont. Telefonas 537-2165

Vietų skaičius ribotas. Skubėkite užsisakyti.
SIMON'S, HARMONY TRAVEL SERVICE

M. PHILIPPE IZZI

Prop.

SKAMBINKIT -

**\$1 kelnėms-
pristatant
ir atsiimant**

365-7146

NETTOYEURS CLEANERS

coin / corner 5e ave

7661-A CENTRALE

495-90e AVE

coin / corner Baync

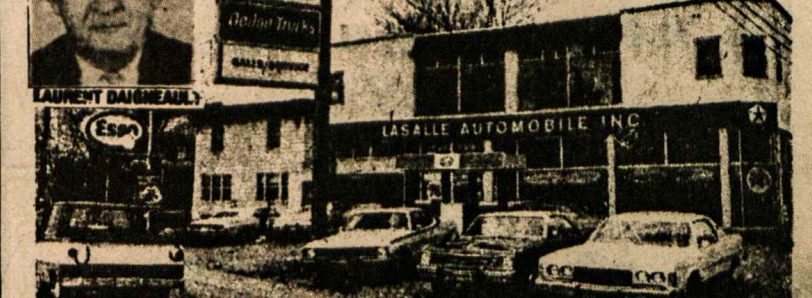
365-1143

29 55 Allard Street, Ville Emard

766-2667.

PARDAVIMAS:
Chrysler • Monaco • Charger • Dodge • Dart
Sport • Swinger • Special • Sedan • Trucks
7835 Boul. Lasalle, La Salle, P.Q.

Mechanizuotos ratų ir kitų dalių reguliavimas. Išorės (Body) taisymas ir
dažymas naujame garaže ir moderniomis priemonėmis. Kreipkitės -
De La Verendrye, prie Lapierre vandens kanalo. Tel. 365-3364.

JUOZAS GRAŽYS Kailių siuvėjas

- Siuvu ir parduodu
- Taisau ir remeliuoju
- Vasaros laiku saugojimas (Storage)

6396 Bannantyne Ave. Verdun, Montreal.

Tel. 767-6183

Highland Auto Body

611 Lafleur Ave., LaSalle. - Tel. 366-7281

- ATLIKAME AUTOMOBILIŲ IŠORĖS (Body) TAISYMO
IR DAŽYMO, BEI KITUS MECHANINIUS DARBUS.

(Lietuviams duodame specialią nuolaidą)

- PARDUODAMA NAUDOTOS MAŠINOS

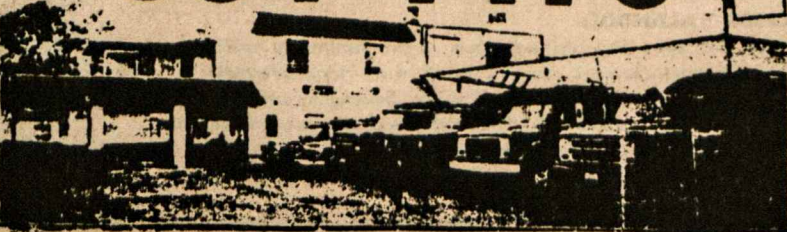
Savininkai V. Sušinskas & Son Tel. 364-5712.

GUY RICHARD ROOFER - COUVREUR

7725 George LaSalle

Geriausios patarėjas ir darbo atlikėjas jums gali būti stogdengys Guy
Richard, kuris jau seniai lietuviams patarnauja. Darba atlieka sąžiningai
ir prieinamomis kainomis. Šaukite kai namo stogas blogas ar kai statote
naujus -

364-1470

NL REIKALAI

SPAUDOS BALIUI PRAEJUS

Nemažai kalbėta ir rašyta Spaudos Baliui besiruošiant, o juo daugiau teks rašyti jam prėjus. Spaudos Balius įvykęs praėjusį šeštadienį, yra vertas didesnio dėmesio, negu ankstyvesnieji. Praeitais metais rengėjai gerai suprato balius dalyvių pasitenkinimą Toronto Moterų Dainos Grupės išpildyta programa. Šiais metais dėjo pastangas pakviesti didesnį vieneta Vyrų Chora, net iš virš 30 asmenų.

Neapsiriktą, nes publikos prisirinko pilnutėlė A.V. salė ir net sėdimų vietų trūko koncerto metu. Pasisekimas rengėjams, bet dar didesnis pasisekimas - dvasinė palaima dalyviams - išgirsti ir klausytis pirmą kartą šio vieneto, vadovaujant prityrusio chorvedžio solisto Vaclovo VERIKAIČIO.

Toronto Vyrų Choras pirmą kartą Montrealyje ir pirmą kartą apsirengė unifor - momis ir visai naujutėlėmis, patrauklios smėlio spalvos. Teko patirti, kad jie dėjo specialias pastangas pasiūdinti jas prieš NL Spaudos Balių Montrealyje.

Aplė meninę programą šiuo kartu nekalbėsime, paliksime atskiram aprašymui. Nors neišsėdinti, norisi pasakyti, kad išpildė ją puikiausiai ir komplimentai girdėjosi gražiausi, ypač solistui ir dirigentui V. Verikaičiui.

Bendrai tariant, ne tik meninė programa, bet ir visas balius labai gerai pasisekė.

Gintariečiai išbandė visus instrumentus koncertui besiruošiant; apačioje dainuoja gintarietės: Zivile Jurkute, Krista Ottaitė, Monika Ruffo, Edita Vazalinskaitė ir Karolina Ottaitė.

Apgailestauti tektų, kad visam paviešėjimui laikas per trumpas buvo. Dvieju dienų laikotarpį atvykti iš Toronto ir grįžti, tai nebuvo laiko pasisvečiuoti net pas gimines ar pažįstamus. Daugeliui choristų neliko laiko nei pamiegoti hotelyje, kuriame nakvynė buvo užsakyta. Mat jie atvyko grupiniai ir sekma dieną 9 val. ryto jau turėjo būti geležinkelio stotyje išvykimui.

Spaudos Balius vakare buvo galima sutikti svečių iš visur. Iš Toronto su choris vieneto, vadovaujant prityrusio iš viso atvyko apie 50 asmenų. Jų tarpe buvo "NL" bendradarbis Anicetas Lukošius su žmona, uošvė ir viešnia iš Pietų Amerikos, Spaudos Balius karalaitė Vida Barkauskaitė su sesute Dainomis ir visai naujutėlėmis, patrauklios smėlio spalvos. fonsas Petrutis su žmona; iš Dorchester, Mass., - Šarūnas Norvaiša su žmona; iš Quebeco - Romas Vabolis su draugu; iš Ottawos - maj.

R. V. Paukštaitis su žmona ir uošvė, atvykusia iš Vokietijos; muzikas A. Ambrozaitis su žmona iš Kingstono ir kt. iš tolimesnių Montrelio apylinkių. (bus plačiau) NL.

PARDAVIMAS

Gerame stovyje parduodami lietuviški tautiniai rūbai, kurie daugelį metų nedevisi. Skambinti tel. 637-6108.

Dr. J. Mališka

Dantų gydytojas

1440 rue Ste-Catherine Ouest, Suite 600
Tel: 866-8235, namų 488-8528

DR. A. O. JAUGELIENĖ

Dantų gydytoja

1410 GUY STREET, SUITE 11-12, MONTREAL P.Q.
Tel. 932-6662; namų 737-9681.

Dr. E. ANDRUKAITIS, M.D., F.R.C.P. (C)

Tel.: 522-7236
832, BOUL. ST-JOSEPH E.

MONTREAL H2J 1K4
P. Q. CANADA

Dr. A.S. Popieraitis

B.A., M.D., C.M., M.Sc., L.M.C.C., E.R.C.S.(c)

Medical Arts Building,
1538 Sherbrook St. West, Suite 215, Montreal 109, Que.
Tel. 931-4024

PHARMACIENS

M. CUSSON - R. GENDRON
PHARMACIENS

Ouvert 9 a.m. à 10 p.m. Open,
Samedi: 9 a.m. à 9:30 p.m.
Dimanche: 10 a.m. à 9:30 p.m.
Livraison gratuite - Free delivery
Skubus ir nekainuojantis pristatymas
7626, rue Central St., Ville LaSalle

PHARMACISTS

366-9742

365-0505

NOTARÉ

Rūta Pocauskas, B.C.L.

NOTAIRE - NOTARY
TITLE ATTORNEY

5947 Park Ave. Montreal, P.Q. H2V 4H4
Tel: 279-1161; Res. 636-9909.

ADVOKATAS

R.J. Išganaitis, BA, BCL

216 St. Paul W., Montreal, P.Q.
Tel: 288-6316, namų - 658-5513

NOTARAS

J. BERNOTAS, B.A., B.C.L.

Suite 627, 3 Place Ville Marie,
Montreal, Quebec H3B 2E3
Tel. (514) 671-1430

ADVOKATAS

J.P. MILLER, B.A., B.C.L.

168 Notre Dame Street E. Suite 205.
Tel: 866-2063; 866-2064

(Lietuviai atstovai)

MONTREAL WEST AUTOMOBILE

Pontiac ★ Buick ★ Astra

- NERIBOTAS PASIRINKIMAS VARTOTOJŲ IR NAUJŲ AUTOMOBILIŲ!
- NESITIKĖTINAI GEROS SĄLYGOS AUTOMOBILIUI ĮSIGYTI!
- MŪSŲ FIRMA NUOŠIRDŽIAI, IR SU ĮŠIMTINI JUMS, PASITARNAUS!
- UŽEIKITE! ĮSITIKINKITE! PASINAUDOKITE!

LEONAS GURECKAS Sales Manager

PASIKALBĖKITE SU
Manageriu
LEO GUREKAS

mw montreal west automobile
11 WESTMINSTER SOUTH 489-5391
(At the end of Sherbrooke Street West)

Plečiame komercinio draudimo sritį!

APDRAUDŽIAME KOMERCINIUS APARTMENTINIUS IR INDUSTRIINIUS PASTATUS, BET KOKIO DYDŽIO.

APDRAUDŽIAME PREKYBĄ, GAMYBĄ, STATYBĄ IR PATARNAVIMĄ.

APDRAUDOS KAINOS NUSTATOMOS KIEKVIENAM PASTATUI IR REIKALUI INDIVIDUALIAI, IR LENGVAI LYGINASI SU RINKOS KAINOMIS.

PRAŠOME TEIRAUTIS MŪSŲ PASIŪLYMŲ.

ADAMONIS Insurance Agency Inc.

Tel.: 722-3545

DANPAR REALITIES CORP.

310 VICTORIA AVENUE, SUITE 409
MONTREAL, QUEBEC, CANADA
H3Z 2M9

VINCAS PIEČAITIS

Nekilnojamo Turto Patarnavimas Montrealyje
Investicijos J.A.V. ir kt. Kanados provincijose

Tel: Bus. 482-3460
Res. 366-7041

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd. DRAUDIMO AGENTŪRA

6695 — 35th Avenue, Montreal 409
TEL. 727-3120 Namų 376-3781

Agentūra veikia nuo 1945 m.

Albertas NORKELIONAS, B.A. C.S.C., I.B.
Komercinio, privataus turto, automobilių,
atsakomybės, gyvybės draudimas

Montrealio Jaunimo Ansamblis

GINTARAS

ruošia

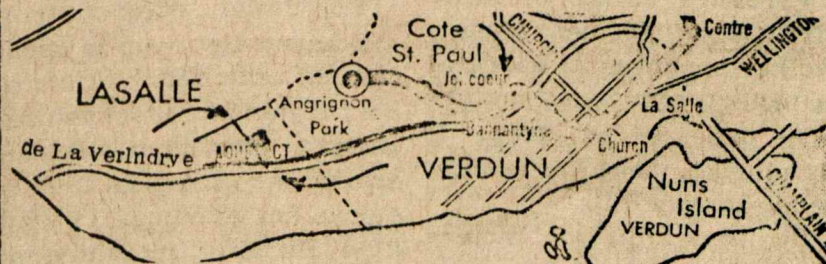
Koncertas - PAMINĖTI Dešimtmetį

SAVO VEIKLOS Programą: Žodis, daina, muzika ir šokis
Donelaičio "METŲ" plane.

Laikas: Gegužės mėn. 5 d., 7 val. vak.

Vietas: 1111 Lapierre St., La Salle, P.Q.
André Laurendeau CEGEP salė.

Susisiekimas: Metro iki Angrignon stoties, 5 min.
autobusu Nr. 113, auto - mašinomis
iš de la Verindrye Blvd.

Įėjimas: Suaugusiems 5 dol., studentams 3 dol.

Balius: Po koncerto, 9 val. vak. Aušros Vartų
parapijos saleje (prie Jolicoeur Metro stoties),
vaidės ir šokiai
visiems: svečiams, dalyviams ir
rengėjams.

Įėjimas: Suaugusiems 5 dol., studentams 3 dol.

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas

999 College St., Toronto, Ont. • Telefonai: 532-3400
M6H 1A8 • 532-3414

AKTYVAI — virš 16 milijonų

KASOS VALANDOS:	MOKA UŽ:
Pirmadieniais 10 - 3	term. indėlius 1 metų 10%
Antradieniais 10 - 3	term. indėlius 2-3 metų 9 3/4%
Trečiadieniais uždaryta	pensijų ir namų s-tas 9 1/4%
Ketvirtadieniais 10 - 8	taupomąsias s-tas 9%
Penktadieniais 10 - 8	depozitų čekių s-tas 6%
Šeštadieniais 9 - 1	DUODA PASKOLAS:
Sekmdieniais 9.30 - 1	asmenines 10 1/2%
	nekiln. turto 10 1/4%
	investicines 10 1/2%
	Skyrius ANAPILYJE veikia sekmdieniais — 9.30 v.r. iki 1 v.p.p.

Nemokama visų narių gyvybės drauda pagal santaupų dydį iki \$2,000, asmeninių paskolų, mirties ir invalidumo atvejais — iki \$10,000. Parduodame "American Express" kelionių čekius ir pinigines perlaides. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. • Mūsų tikslas — ne PELNAS, bet sąžiningas PATARNAVIMAS lietuviams.

LEFEBVRE & ROBERT

AMEUBLEMENT - FURNITURE

PARDAVIMAS

ĮVAIRIŲ
BALDŲ
PER
KRAUTUVĖS
3
AUKŠTUS

• Užeikite ir įsitikinsite, kad įmonėje baldai yra
aukštos kokybės ir prieinamos kainomis.
• Didelis pasirinkimas ir malonus patarnavimas.

7635 CENTRALE 4e AVENUE LASALLE 363-3887
7643 CENTRALE 366-1282 (DECORATION)

LITAS MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1465 DE SEVE STREET, MONTREAL, QUE. H4E 2A8
Telefonas: 766-5827

MOKA UŽ:	DUODA PASKOLAS:
Einamąsias s-tas ..... 6.0 %	Asmenines 11.5%
Taupomąsias s-tas ..... 9.25 %	Nekiln. turto 11.0%
Pensijų planas ..... 8.5 %	Čekių kredito 12.0%
Term. ind. 1 m. 10.25%	Investicines nuo 12.0%

Duoda nemokamą gyvybės apdrau- Nemok. gyvybės apdr. iki \$10,000
dą iki \$2,000 už taup. s-tos sumas. už paskolos sumą.

KASOS VALANDOS:
1465 De Seve St., pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 iki 3 v.; ketvirtadieniais nuo 12 iki 8 v.v., penktadieniais nuo 12 iki 6 v.; sekmdieniais nuo 10.45 iki 12.45 v. Sekmdieniais nedirbama vasarą nuo gegužės 15 iki spalio 15 d. ir per visus ilguosius savaitgalius.
3907-A Rosemount Blvd.: ketvirtadieniais nuo 6 iki 8 v. vakaro ir penktadieniais nuo 12 iki 6 v. vakaro.